

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK 2014**

Katowice, 10 kwietnia 2015

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	5
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	9
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014	10
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	10
2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	12
1. Oświadczenie o zgodności.....	12
2. Podstawa sporządzenia.....	12
3. Zmiany zasad rachunkowości.....	16
4. Podstawy konsolidacji.....	17
5. Połączenia jednostek gospodarczych.....	17
6. Wartość firmy	17
7. Waluty obce	18
8. Leasing	18
9. Świadczenia pracownicze	18
10. Ujmowanie przychodów	19
11. Koszty działalności operacyjnej.....	20
12. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	20
13. Przychody i koszty finansowe.....	20
14. Koszty finansowania zewnętrznego.....	20
15. Podatki.....	20
16. Nieruchomości inwestycyjne	21
17. Rzeczowe aktywa trwałe.....	21
18. Wartości niematerialne.....	22
19. Utrata wartości.....	23
20. Zapasy	23
21. Odpisy aktualizujące wartość zapasów	23
22. Instrumenty finansowe	24
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	24
24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24
25. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	25
26. Kapitały własne.....	25
27. Rezerwy	25
28. Kredyty bankowe.....	26

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26
30. Instrumenty pochodne	26
31. Rachunkowość zabezpieczeń	26
32. Zysk przypadający na jedną akcję.....	27
33. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	27
34. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.	27
35. Ważne oszacowania i osądy	27
36. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych	28
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	29
4. SEGMENTY OPERACYJNE.....	29
5. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ.....	30
6. KOSZTY ZATRUDNIENIA.....	31
7. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE.....	31
8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	32
9. PODATEK DOCHODOWY	33
10. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	33
11. DYWIDENDY	34
12. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	34
13. WARTOŚĆ FIRMY	35
14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	35
15. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	38
16. JEDNOSTKI ZALEŻNE.....	39
17. ZAPASY	40
18. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	40
19. POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE.....	41
20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	42
21. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	42
22. AKTYWA TRWAŁE ZAKWALIFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	42
23. KREDYTY I POŻYCZKI.....	43
24. ZABEZPIECZENIA USTANOWIONE NA MAJĄTKU GRUPY	47
25. PODATEK ODROZCZONY	48
26. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE.....	49
27. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	49
28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	50
29. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	50
30. REZERWY POZOSTAŁE	53
31. KAPITAŁ PODSTAWOWY	54
32. INSTRUMENTY FINANSOWE.....	55
33. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM.....	57
34. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	57
35. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	62
36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	64
37. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	65
38. WYNAGRODZENIA I NAGRODY CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU ZA ROK 2014	65

39. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	65
40. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU.....	66
41. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO...	
.....	66

WYBRANE DANE FINANSOWE

	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2013
	PLN	PLN	EUR	EUR
Przychody netto ze sprzedaży	293 777	246 378	70 126	58 508
Zysk z działalności operacyjnej	22 705	28 166	5 420	6 689
Zysk netto za okres sprawozdawczy	17 710	21 702	4 227	5 154
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	23 971	43 366	5 722	10 298
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(60 284)	(68 435)	(14 390)	(16 251)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	25 459	26 967	6 077	6 404
Przepływy pieniężne netto razem	(10 854)	1 898	(2 591)	451
Aktywa razem	372 715	303 976	87 445	73 297
Zobowiązania długoterminowe	33 836	55 832	7 938	13 463
Zobowiązania krótkoterminowe	128 545	55 051	30 159	13 274
Kapitał własny	210 334	193 093	49 348	46 560
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	210 334	193 093	49 348	46 560
Kapitał zakładowy	96 300	96 300	22 593	23 220
Liczba akcji na dzień bilansowy (w szt.)	96 300 000	96 300 000	96 300 000	96 300 000
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	96 300 000	96 300 000	96 300 000	96 300 000
Zysk netto na jedną akcję zwykłą w PLN/EUR	0,18	0,23	0,04	0,05
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję zwykłą w PLN/EUR	0,18	0,23	0,04	0,05
Wartość księgowa na jedną akcję w PLN/EUR	2,18	2,01	0,51	0,48
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję w PLN/EUR	2,18	2,01	0,51	0,48

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

- pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2014 roku (odpowiednio za rok 2013) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca.
Kurs ten za rok 2014 wyniósł 1 euro = 4,1893 zł i odpowiednio za rok 2013 roku wyniósł 1 euro = 4,2110 zł.
- pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.
Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2014 roku 1 euro = 4,2623 zł; na 31 grudnia 2013 roku 1 euro = 4,1472 zł.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		Za okres	Za okres
	Noty	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Przychody ze sprzedaży	3	293 777	246 378
Koszt własny sprzedaży	5	(235 771)	(190 976)
Zysk brutto na sprzedaży		58 006	55 402
Koszty sprzedaży		(4 301)	(3 094)
Koszty zarządu		(31 612)	(24 575)
Pozostałe przychody operacyjne	7	3 506	4 336
Pozostałe koszty operacyjne	7	(2 894)	(3 903)
Zysk z działalności operacyjnej		22 705	28 166
Przychody finansowe	8	2 436	1 703
Koszty finansowe	8	(2 778)	(2 496)
Zysk przed opodatkowaniem		22 363	27 373
Podatek dochodowy	9	(4 653)	(5 671)
Zysk netto		17 710	21 702
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	10	96 300 000	96 300 000
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych		0,18	0,23
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą w złotych		0,18	0,23

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Zysk netto	17 710	21 702
Inne całkowite dochody:		
– podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat (zmiana wartości instrumentów zabezpieczających)	(407)	32
– nie podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat (przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych)	(62)	(5)
Całkowite dochody ogółem	17 241	21 729
Przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	17 241	21 729
Przypadające mniejszości	0	0

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM**Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01.2014 do 31.12.2014**

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały własne
Stan na początek okresu	96 300	30 894	392	65 507	193 093
Zysk netto				17 710	17 710
Inne całkowite dochody			(407)	(62)	(469)
Razem całkowite dochody	0	0	(407)	17 648	17 241
Stan na koniec okresu	96 300	30 894	(15)	83 155	210 334

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01.2013 do 31.12.2013

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały własne
Stan na początek okresu	96 300	30 894	360	43 810	171 364
Zysk netto				21 702	21 702
Inne całkowite dochody			32	(5)	27
Razem całkowite dochody	0	0	32	21 697	21 729
Stan na koniec okresu	96 300	30 894	392	65 507	193 093

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

A k t y w a	Nota	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Aktywa trwałe		256 810	208 828
Wartości niematerialne	12	16 201	10 002
Rzeczowe aktywa trwałe	14	230 453	187 449
Nieruchomości inwestycyjne	15	6 961	7 769
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25	3 188	3 569
Pozostałe aktywa długoterminowe		7	39
Aktywa obrotowe		109 597	95 148
Zapasy	17	42 966	37 538
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	42 485	39 368
Należności z tytułu podatków	18	22 067	3 161
Pozostałe aktywa finansowe	19	2	1 413
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	1 719	12 573
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	21	358	1 095
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	22	6 308	
A k t y w a r a z e m		372 715	303 976
P a s y w a		Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Kapitał własny		210 334	193 093
Kapitał zakładowy	31	96 300	96 300
Kapitał zapasowy		30 894	30 894
Kapitał rezerwowy		(15)	392
Zyski zatrzymane		83 155	65 507
Zobowiązania długoterminowe		33 836	55 832
Kredyty i pożyczki	23	2 847	23 777
Długoterminowe zobowiązania finansowe	26	5	58
Rezerwa na odroczonego podatku dochodowego	25	24 471	25 724
Rezerwy na świadczenia pracownicze	29	6 513	6 273
Zobowiązania krótkoterminowe		128 545	55 051
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	27	38 205	21 233
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	23	72 900	24 582
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	28	54	162
Zobowiązania z tytułu podatków		12 915	3 924
Rezerwy na świadczenia pracownicze	29	1 784	1 523
Pozostałe rezerwy	30	2 634	3 546
Przychody przyszłych okresów		53	81
P a s y w a r a z e m		372 715	303 976
Wartość księgowa		210 334	193 093
Liczba akcji		96 300 000	96 300 000
Wartość księgowa na jedną akcję w złotych		2,18	2,01

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

		Za okres	Za okres
	Noty	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		22 363	27 373
Korekty razem		1 608	15 993
Amortyzacja		14 521	11 082
Odsetki i udziały w zyskach		1 695	1 442
Zyski z tytułu różnic kursowych		74	
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		406	(555)
Zmiana stanu zapasów		(4 657)	7 923
Zmiana stanu należności	36	(22 177)	7 573
Zmiana stanu zobowiązań	36	17 538	(10 265)
Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw		(452)	(1 189)
Podatek dochodowy zapłacony		(5 310)	(835)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(30)	817
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		23 971	43 366
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych		835	3 057
Wpływy z tytułu zbycia aktywów finansowych		45	
Wpływy z tytułu spłat pożyczek		727	
Inne wpływy z aktywów finansowych		499	663
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(61 920)	(18 274)
Nabycie spółek zależnych		(470)	(53 154)
Udzielone pożyczki			(727)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(60 284)	(68 435)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Zaciągnięte kredyty i pożyczki		116 175	41 624
Splaty kredytów		(88 861)	(12 963)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(160)	(252)
Odsetki zapłacone		(1 695)	(1 442)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		25 459	26 967
Przepływy pieniężne netto, razem		(10 854)	1 898
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		(10 854)	1 898
Środki pieniężne na początek okresu		12 573	10 675
Środki pieniężne na koniec okresu		1 719	12 573

Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane i podpisane przez Zarząd Spółki dnia 10 kwietnia 2015 roku

Prezes Zarządu - Dariusz Ginalski

.....

Katowice, 10 kwietnia 2015 roku

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014**1. INFORMACJE OGÓLNE**

Grupa Kapitałowa Polska Grupa Odlewnicza SA składa się ze spółki Polska Grupa Odlewnicza SA oraz jej spółek zależnych.

I. Okres objęty skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym: 01.01.2014 - 31.12.2014, okres porównywalny 01.01.2013 - 31.12.2013.

II. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12.2014 r.:

Zarząd:

Dariusz Ginalski - Prezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Tomasz Domogała - Przewodniczący

Czesław Kisiel - Wiceprzewodniczący

Jacek Osowski

Beata Zawiszowska

Wojciech Gelner

III. Zmiany w składzie jednostki dominującej.

Z dniem 01.10.2014 ze stanowiska Prezesa Zarządu odwołany został Pan Mirosław Bendzera.

Z dniem 01.10.2014 na stanowisko Prezesa Zarządu powołany został Pan Dariusz Ginalski.

IV. Zmiany w Radzie Nadzorczej jednostki dominującej.

W dniu 30.06.2014 Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Radę Nadzorczą nowej kadencji w aktualnym składzie.

V. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polska Grupa Odlewnicza S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez poszczególne spółki tworzące grupę kapitałową oraz całą grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

VI. Skonsolidowane sprawozdanie sporządzono w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniu wykazane zostały w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

VII. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w ramach struktur organizacyjnych Spółek wchodzących w skład Grupy nie funkcjonowały Oddziały samodzielnie sporządzające bilans.

VIII. Organem zatwierdzającym roczne skonsolidowane sprawozdanie Grupy zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej jest Walne Zgromadzenie.

IX. Zarząd podpisuje i składa roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Polska Grupa Odlewnicza S.A. razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

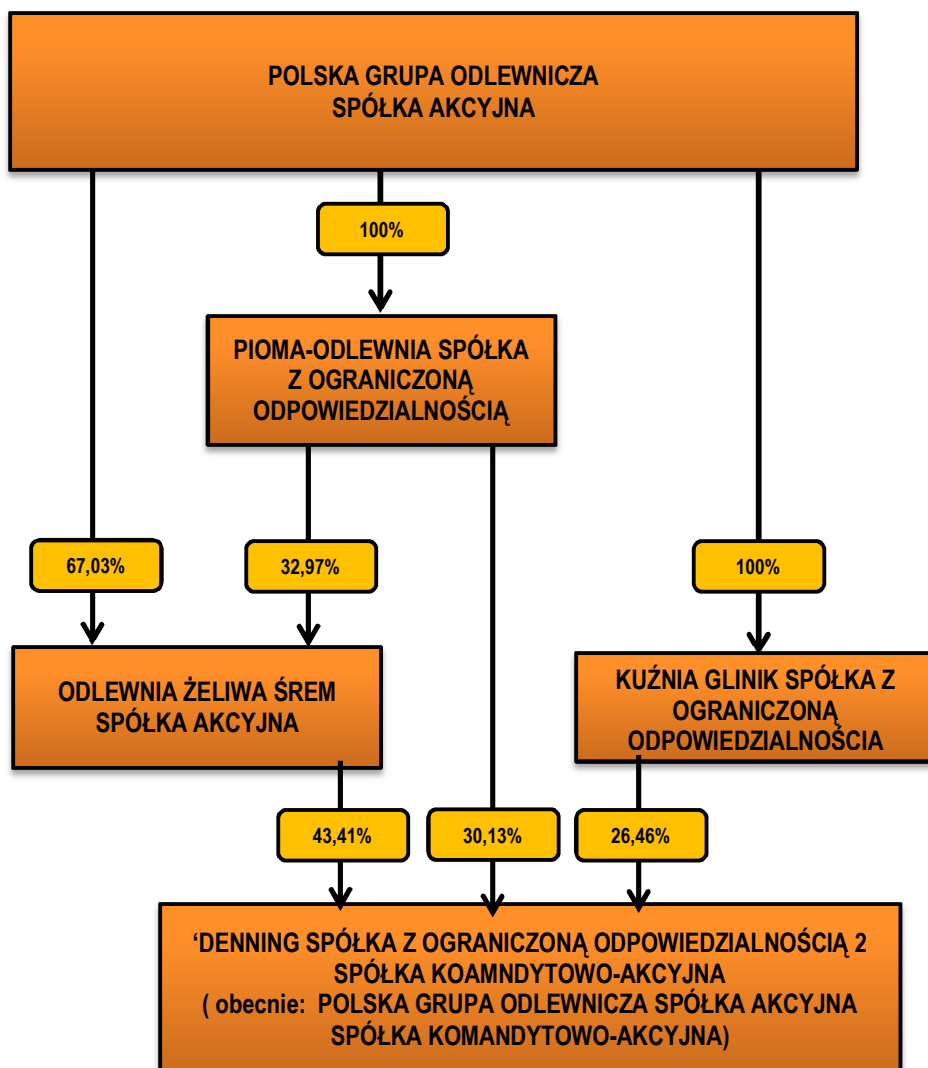
X. Dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji jest 10.04.2015 r. Jest to dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania przez kierownictwo jednostki dominującej w celu przedłożenia członkom Rady Nadzorczej.

XI. Rada Nadzorcza dokonuje oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy i sporządza opisowe sprawozdanie z oceny Walnemu Zgromadzeniu.

Opis organizacji Grupy Kapitałowej POLSKA GRUPA ODLEWNICZA S.A.

Grupa Kapitałowa Polska Grupa Odlewnicza S.A. działa w branży odlewniczej.

Struktura Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31.12.2014 r. przedstawia się następująco:

Jednostka dominująca:**Polska Grupa Odlewnicza S.A.**

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach przy ul. Armii Krajowej 41

Regon 590722383 NIP: 771-23-74-309

Jednostki zależne :**1. Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.**

Siedziba Spółki mieści się w Śremie przy ul. Staszica 1

Regon 630262070 NIP: 785-00-10-299

Spółka objęta konsolidacją pełną.

2. PIOMA-ODLEWNIA Spółka z o.o.

Siedziba Spółki mieści się w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Dmowskiego 38
Regon 100398488 NIP: 771-27-66-908
Spółka objęta konsolidacją pełną.

3. Kuźnia „GLINIK” Spółka z o.o.

Siedziba Spółki mieści się w Gorlicach przy ul. Michalusa 1
Regon 490401498 NIP: 738-00-08-594
Spółka objęta konsolidacją pełną.

4. „Denning Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” 2 SKA (obecnie Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna SKA)

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach przy ul. Armii Krajowej 41
Regon: 146888328; NIP: 525-256-62-35
Spółka objęta konsolidacją pełną od 04.11.2014.

Przedmiot działalności jednostek wchodzących w skład Grupy:**Polska Grupa Odlewnicza S.A.**

Przedmiotem działalności jednostki zgodnie ze statutem jest między innymi: odlewnictwo żeliwa, staliwa oraz obróbka metali. Aktualnie Spółka skupia się na prowadzeniu działalności holdingowej i sprawowaniu kontroli nad spółkami Grupy Kapitałowej, zarządzania znakami towarowymi, a także na świadczeniu na rzecz spółek Grupy usług doradczych, administracyjnych, księgowych, kadrowo-płacowych.

Odlewnia Żeliwa „Śrem” S.A.

Przedmiot działalności: produkcja odlewów z żeliwa szarego, niskostopowego i sferoidalnego.

Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.

Przedmiot działalności: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali.

Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.

Przedmiot działalności: produkcja odkuwek matrycowych i swobodnie kutych, obróbka mechaniczna i cieplna.

Denning Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” 2 SKA (obecnie Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna SKA)

Przedmiot działalności: doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność holdingów finansowych, finansowa działalność usługowa, udzielanie kredytów. Spółka w Grupie pełni rolę centrum finansowego, którego zadaniem jest udzielanie, w ramach posiadanych zasobów finansowych, pożyczek spółkom wchodzącym w skład Grupy.

2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI**1. Oświadczenie o zgodności**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe PGO SA za okres sprawozdawczy zakończony 31 grudnia 2014 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ogłoszonymi w formie rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady.

2. Podstawa sporządzenia

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, według tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego tj. 31.12.2013 roku, za wyjątkiem zamian opisanych w punkcie 3.

Zarząd wykorzystał swoją najlepszą wiedzę, co do wyboru standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wraz z danymi porównywalnymi na dzień 31.12.2013 roku.

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa zobowiązana była do zastosowania po raz pierwszy następujących regulacji:

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2014

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w roku 2014:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011

roku. MSSF 10 zastępuje wytyczne dotyczące konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” i SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” poprzez wprowadzenie jednolitego modelu konsolidacji dla wszystkich jednostek na podstawie kontroli, niezależnie od charakteru inwestycji (tj. tego, czy jednostka jest kontrolowana poprzez prawa głosu inwestorów czy poprzez inne ustalenia umowne powszechnie stosowane w jednostkach specjalnego przeznaczenia). Zgodnie z MSSF 10, kontrola opiera się na tym, czy inwestor posiada 1) zdolność kontroli nad inwestycją, 2) ekspozycję lub prawo do zmiennych zysków powstałych z jej zaangażowania w inwestycję, oraz 3) możliwość korzystania z jego kontroli nad inwestycją w celu wpłynięcia na wysokość zwrotu z inwestycji.

- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku. MSSF 11 wprowadza nowe regulacje rachunkowości w odniesieniu do wspólnych ustaleń umownych, zastępując MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”. Możliwość zastosowania metody konsolidacji proporcjonalnej w stosunku do jednostek współkontrolowanych została usunięta. Ponadto, MSSF 11 eliminuje wspólnie kontrolowane aktywa pozostawiając rozróżnienie na wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcie. Wspólne operacje są to wspólne ustalenia umowne, w których strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów i zobowiązań. Wspólne przedsięwzięcie jest to wspólne ustalenie umowne, w którym strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów netto.
- **MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku. MSSF 12 będzie wymagał dostarczenia zwiększonej informacji zarówno na temat jednostek objętych konsolidacją jak i jednostek nieobjętych konsolidacją, w których jednostka jest zaangażowana. Celem MSSF 12 jest dostarczanie informacji, tak aby użytkownicy sprawozdań finansowych mogliby ocenić podstawę kontroli, ograniczenia narzucone na skonsolidowane aktywa i pasywa, ekspozycję na ryzyko wynikające z zaangażowania w strukturalne jednostki nieobjęte konsolidacją oraz zaangażowanie niekontrolujących posiadaczy udziałów w operacjach skonsolidowanych jednostek.
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku. Wymagania dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych nie uległy zmianie i są zawarte w znowelizowanym MSR 27. Inne części MSR 27 zostały zastąpione przez MSSF 10.
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku. MSR 28 zmieniono w wyniku publikacji MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12.
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 28 czerwca 2012 roku. Zmiany do mają na celu dostarczenie dodatkowych objaśnień na temat przepisów przejściowych w MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 w taki sposób, aby „ograniczyć wymogi przekształcenia danych porównawczych tylko do poprzedzającego okresu porównawczego”. Wprowadzono również zmiany do MSSF 11 i MSSF 12 w celu eliminacji wymogów prezentowania danych porównawczych za okresy wcześniejsze niż bezpośrednio poprzedzający okres.
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 31 października 2012 roku. Zmiany zapewniają zwolnienie z wymogu konsolidacji zgodnie z MSSF 10 oraz wymagają od jednostek inwestycyjnych do ujmowania poszczególnych jednostek zależnych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zamiast je konsolidować. Zmiany dostarczają również wymagania dotyczące ujawnień dla jednostek inwestycyjnych.
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku. Zmiany doprecyzowują zasady kompensowania i skupia się na czterech głównych obszarach (a) wyjaśnienie, na czym polega „posiadanie możliwego do wyegzekwowania prawa do przeprowadzania kompensaty”; (b) jednoczesne przeprowadzanie kompensat i rozliczeń; (c) kompensowanie zabezpieczeń; (d) jednostka rozliczeniowa na potrzeby kompensat.
- **Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”** – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 29 maja 2013 roku. Zmiany do MSR 36 o niewielkim zakresie dotyczą ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz w sytuacji kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszona o koszty zbycia. Przy opracowywaniu MSSF 13 „Określanie wartości godziwej”, RMSR postanowiła zmienić MSR 36 w taki sposób aby wprowadzić wymóg ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości. Aktualne zmiany wyjaśniają pierwotny zamiar RMSR, że zakres tych ujawnień jest ograniczony jedynie do wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 29 maja 2013 roku. Zmiany o niewielkim zakresie dają możliwość dalszego stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku nowacji instrumentu pochodnego (wyznaczonego jako instrument zabezpieczający) w taki sposób, że jego stroną staje się kontrahent centralny, pod warunkiem spełnienia określonych warunków.

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie), opublikowane w dniu 12 grudnia 2013 roku. Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) definicji „warunku nabycia uprawnień”; (ii) rozliczania zapłaty warunkowej w połączeniu przedsięwzięć; (iii) agregacji segmentów operacyjnych i uzgodnienia sumy aktywów segmentów sprawozdawczych do aktywów jednostki; (iv) wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań; (v) proporcjonalnego przekształcenia skumulowanego umorzenia w modelu przeszacowania oraz (vi) definicji kluczowych członków kierownictwa.
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie), opublikowane w dniu 12 grudnia 2013 roku. Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) znaczenia obowiązujących MSSF w MSSF 1; (ii) zakresu zwolnień dotyczących wspólnych przedsięwzięć; (iii) zakresu paragrafu 52 MSSF 13 (zwolnienie portfela) oraz (iv) doprecyzowania relacji między MSSF 3 a MSR 40 dotyczącej klasyfikacji nieruchomości jako inwestycyjnych lub użytkowanych we własnym zakresie.
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 21 listopada 2013 roku. Pomniejsze zmiany dotyczą zakresu zastosowania standardu do składek od pracowników lub osób trzecich płaconych na rzecz programów określonych świadczeń. Celem zmian jest uproszczenie rozliczania składek, które są niezależne od liczby przepracowanych lat pracy (np. składek pracowniczych obliczanych jako stały procent wynagrodzenia).
- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”** - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie); opublikowana przez RMSR w dniu 20 maja 2013 roku. KIMSF 21 to interpretacja MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. MSR 37 określa kryteria rozpoznawania zobowiązania, jednym z których jest wymóg posiadania obecnego obowiązku wynikający z przeszłych zdarzeń (tzw. zdarzenie obligujące). Interpretacja wyjaśnia, że zdarzeniem skutkującym powstaniem zobowiązania do uiszczenia opłaty jest działalność podlegająca opłacie określona w odpowiednich przepisach prawnych.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 27 lutego 2015 nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie), opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku jest standardem zastępującym MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”. MSSF 9 określa wymogi w zakresie ujmowania i wyceny, utraty wartości, zaprzestania ujmowania oraz rachunkowości zabezpieczeń.

Klasyfikacja i wycena - MSSF 9 wprowadza nowe podejście do klasyfikacji aktywów finansowych, która uzależniona jest od charakterystyki przepływów pieniężnych oraz modelu biznesowego związanymi z danymi aktywami. Takie jednolite podejście oparte na

zasadach zastępuje istniejące wymagania oparte na regulach zgodnie z MSR 39. Nowy model skutkuje również ujednoliceniem modelu utraty wartości w stosunku do wszystkich instrumentów finansowych.

Utrata wartości - MSSF 9 wprowadza nowy model utraty wartości ustalonej w oparciu o oczekiwane straty, który wymaga bieżącego uznawania oczekiwanych strat kredytowych. W szczególności, nowy standard wymaga, aby jednostki ujmowały oczekiwane straty kredytowe w momencie kiedy instrumenty finansowe są ujmowane po raz pierwszy oraz ujmowały wszelkie oczekiwane straty z całego okresu życia instrumentów w szybszy niż dotychczas sposób.

Rachunkowość zabezpieczeń - MSSF 9 wprowadza zreformowany model rachunkowości zabezpieczeń, z rozszerzonymi wymaganiami ujawnień o działalności zarządzania ryzykiem. Nowy model stanowi znaczącą zmianę rachunkowości zabezpieczeń, która ma na celu dostosowanie zasad rachunkowości do praktycznej działalności zarządzania ryzykiem.

Własne ryzyko kredytowe - MSSF 9 usuwa zmienność wyniku finansowego, powodowaną przez zmiany ryzyka kredytowego zobowiązań wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej. Ta zmiana oznacza, że zyski na zobowiązaniach spowodowane pogorszeniem własnego ryzyka kredytowego jednostki nie są ujmowane w rachunku zysków i strat.

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 30 stycznia 2014 roku. Standard ten ma na celu umożliwienie podmiotom stosującym MSSF po raz pierwszy, a które obecnie ujmują odroczone salda z działalności regulacyjnej zgodnie z ich poprzednimi ogólnie przyjętymi zasad rachunkowości, kontynuację ujmowania tych sald po przejściu na MSSF.
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 28 maja 2014 roku. Standard ten określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, jak i wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych ujawnień. Standard zastępuje MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz wiele interpretacji związanych z ujmowaniem przychodów. Standard ma zastosowanie do prawie wszystkich umów z klientami (główne wyjątki dotyczą umów leasingowych, instrumentów finansowych oraz umów ubezpieczeniowych). Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby odzwierciedlić transfer towarów lub usług na rzecz klientów oraz w takiej kwocie, które odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), do którego spółka spodziewa się uzyskać prawo w zamian za towary lub usługi. Standard dostarcza również wytyczne ujmowania transakcji, które nie były szczegółowo regulowane przez dotychczasowe standardy (np. przychody z usług czy modyfikacje umów) jak i dostarcza obszerniejsze wyjaśnienia na temat ujmowania umów wieloelementowych.
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane w dniu 11 września 2014 roku. Zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku. Pomniejsze zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 28 wprowadzają wyjaśnienia w odniesieniu do rozliczania jednostek inwestycyjnych. Zmiany dostarczają także, w szczególnych okolicznościach, pewne zwolnienia w tym aspekcie.
- **Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 6 maja 2014 roku. Zmiany dostarczają nowe wskazówki w zakresie sposobu rozliczania nabycia udziałów we wspólnych operacjach mającego formę przedsięwzięcia.
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku. Zmiany do MSR 1 mają na celu zachęcanie jednostek do zastosowania profesjonalnego osądu w celu określenia, jakie informacje podlegają ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym jednostki. Na przykład, zmiany określają jasno, że istotność ma zastosowanie do całości sprawozdania finansowego oraz że włączanie nieistotnych informacji może zmniejszyć przydatność ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Ponadto zmiany wyjaśniają, że jednostki powinny korzystać z profesjonalnego osądu w celu ustalenia, gdzie i w jakiej kolejności zaprezentować ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne”** – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 12 maja 2014 roku. Zmiany precyzują, że stosowanie metod opartych na przychodach do obliczania amortyzacji środka trwałego nie jest właściwe, ponieważ przychody uzyskane z działalności, która obejmuje wykorzystanie aktywów na ogół odzwierciedla czynniki inne niż konsumowanie korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów. Zmiany precyzują również, że przyjęcie przychodu jako podstawy pomiaru zużycia korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika

aktywów niematerialnych jest co do zasady uważane za nieodpowiednie. Dopuszczalne są jednak odstępstwa od tej zasady w ściśle określonych okolicznościach.

- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo”** – Rolnictwo: uprawy roślinne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 30 czerwca 2014 roku. Zmiany włączają uprawy roślinne, które są wykorzystywane wyłącznie w celu wzrostu produktów, w zakres MSR 16 i w związku z tym rozliczane one są w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe.
- **Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 12 sierpnia 2014 roku. Zmiany mają na celu przywrócenie metody praw własności jako dodatkowej opcji rozliczania inwestycji w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych w jednostkowych sprawozdaniach finansowych jednostek.
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie); opublikowane w dniu 25 września 2014 roku. Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Poprawki zawierają nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) zmiany w metodach zbycia; (ii) kontraktów usługowych; (iii) zastosowania poprawek do MSSF 7 w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych; (iv) Stopa dyskonta: emisje na rynkach regionalnych; (v) ujawniania informacji „w innym miejscu śródrocznego raportu finansowego”.

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

3. Zmiany zasad rachunkowości

W okresie sprawozdawczym nie dokonano zmian zasad rachunkowości w stosunku do roku poprzedniego.

W roku 2014 nastąpiła zmiana szacunków związanych z zastosowaniem do wyceny pozycji pieniężnych w walutach obcych średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, zamiast kursu zamknięcia banku z którego usług korzysta Spółka. Wpływ powyższej zmiany na wynik finansowy Grupy za rok 2014, prezentuje poniższe zestawienie:

Waluta	Kwota w walucie	Wycena przy zastosowaniu kursu średniego NBP	Wycena przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku wiodącego	Wpływ na wynik
Aktywa				
EUR	4 615	19 669	18 684	985
NOK	5 556	2 630	2 502	128
GBP	34	183	174	9
DKK	88	51	48	3
Razem aktywa		22 533	21 408	1 125
Zobowiązania				
EUR	12 134	51 720	54 246	2 526
USD	7 340	26	27	1
Razem zobowiązania		51 746	54 273	2 527
				wpływ na wynik przed opodatkowaniem
				3 652
				podatek odroczone
				(694)
				wpływ na wynik netto
				2 958

Gdyby jednak pominąć wpływ wyceny zobowiązań z tytułu kredytów w walutach obcych (Spółki wchodzące w skład Grupy odeszły w roku 2014 od kredytów w PLN ze względu na mniej korzystne warunki na których były udzielone), wpływ na wynik netto wyniósłby 1.182.tys zł.

4. Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGO S.A. sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają włączeniom konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej. W jednostkach zależnych nie występuje udział niekontrolujący.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

5. Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcie jednostek gospodarczych rozlicza się metodą przejęcia.

Przekazaną zapłatę wycenia się w wartości godziwej, obliczonej jako zbiorcza kwota wartości godziwych na dzień przejęcia przekazanych przez Grupę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną.

Koszty związane z przejęciem ujmują się w wynik w momencie ich poniesienia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia z następującymi wyjątkami:

- Aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmują się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
- zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanymi na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia oraz
- aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” wycenia się zgodnie z wymogami tego standardu.

6. Wartość firmy

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmują się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazyjnym nabyciu. Udziały niedające kontroli stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji można początkowo wycenić w wartości godziwej lub odpowiednio do proporcji udziałów niedających kontroli w ujętej wartości możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia innego podmiotu ujmują się według kosztu ustalonego na dzień przejęcia tego podmiotu pomniejszonego o kwotę utraty wartości.

Dla celów testu na utratę wartości wartość firmy alokuje się do poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne w ramach Grupy (lub do grup takich ośrodków), które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych. Ośrodek generujący przepływy pieniężne, do którego alokuje się wartość firmy, jest testowany na utratę wartości raz do roku lub częściej, jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmują się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach. W chwili zbycia ośrodka generującego przepływy pieniężne przypisana do niego wartość firmy jest uwzględniana w obliczeniu zysku lub straty ze zbycia.

7. Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu:

1. średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień zawarcia transakcji takich jak:
 - powstanie zobowiązania z tytułu zakupu na podstawie faktur wystawionych w walucie obcej;
 - powstanie należności z tytułu sprzedaży według faktur sprzedaży wystawionych w walucie obcej;
2. kursu zakupu banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa – w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności.
3. kursu sprzedaży banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa - w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań.

Na każdy dzień bilansowy transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu średniego kursu NBP,
- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Kursy walut zastosowane do wyceny:

Waluty	Stan na 31.12.2014 kurs średni NBP	Stan na 31.12.2013	
		kurs kupna	kurs sprzedaży
EUR	4,2623	3,9415	4,3531
DKK	0,5725	0,5388	0,5732
NOK	0,4735	0,4792	0,5098
SEK	0,4532	0,4537	0,4826
GBP	5,4648	4,8059	5,1123

W roku 2014 Grupa zmieniła zasady wyceny transakcji w walutach obcych co zostało opisane w punkcie 2.

Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają.

8. Leasing

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązań z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej okresowej stopy procentowej od pozostałego do spłaty salda zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

9. Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółki Grupy ujmują w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia zostało wypracowane przez pracownika, a nie wtedy gdy jest wypłacane lub należne.

W Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PGO S.A. definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- świadczenie okolicznościowe z okazji świąt branżowych,
- urlopy wypoczynkowe,
- płatne zwolnienia chorobowe,

- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami oraz świadczenia z okazji świąt branżowych Grupa uznaje za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność.

Płatne zwolnienia chorobowe jednostki Grupy zaliczają do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Grupa ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.

Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe – nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpaw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółki Grupy tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpaw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odpawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

10. Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- spółki Grupy przekazały nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- spółki Grupy przestały być trwale zaangażowane w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Usługi świadczone przez spółki wchodzące w skład Grupy nie mają charakteru długoterminowego.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągłości należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur potwierdzonych przez odbiorców. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą. Kwotę przychodów wynikających z transakcji określa się w drodze umowy.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółki wchodzące w skład Grupy uzyskają korzyści ekonomiczne.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły.

Prezentacja przychodów w rachunku zysków i strat

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyłączeniu podlegają zyski lub straty zawarte w skonsolidowanych aktywach powstałych wskutek operacji gospodarczych nie zakończonych z punktu widzenia grupy jako całości do dnia bilansowego (sprzedaż towarów, produktów i materiałów pomiędzy jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem, lecz na dzień bilansowy wykazywane jeszcze w zapasach). Zyski lub straty powstałe w wyniku tych transakcji zostają rozliczone w wyniku finansowym grupy kapitałowej dopiero w momencie gdy zostaną zrealizowane na transakcjach z jednostkami nie objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem i w tym okresie ujawnione w rachunku zysków i strat.

11. Koszty działalności operacyjnej

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością spółek Grupy z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.

Jednostki Grupy prowadzą ewidencję kosztów w działalności podstawowej w układzie rodzajowym. Ponadto koszty są ewidencjonowane według miejsc ich powstawania (dodatkowy moduł poza księgą główną).

12. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np. sprzedaż lub likwidacja majątku trwałego, odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne).

13. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

14. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Jest to związane z faktem, iż Spółki Grupy nie dokonują nabycia i nie wytwarza składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania.

15. Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmie się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o przepisy podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z tytułu podatku odroczonego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy,
- wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztów uzyskania przychodów,

- początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych lub strat podatkowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana bądź wykorzystana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Obecnie aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach albo bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany w innych całkowitych dochodach albo bezpośrednio w kapitale własnym.

16. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów i/lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo po koszcie uwzględniając koszty transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości te wycenia się w wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

17. Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Spółki wchodzące w skład Grupy wyceniają środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych zalicza się prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów. Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęto w księgach w wartości godziwej na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawców.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
I	budynki i lokale	1,0% – 16,4%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1,3% - 30,0%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,3% - 14,3%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	3,6% - 50,0%
V	maszyny i urządzenia specjalne	4,3% - 100%
VI	urządzenia techniczne	2,5% - 100%
VII	środki transportu	4,6% - 92%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	4,3% - 100%

Amortyzację rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się wówczas, gdy jest on dostępny do użytkowania, to znaczy w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Pojedyncze środki trwałe o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, które nie stanowią części większego składnika aktywów, odpisuje się jednorazowo w koszty. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku rzeczowych aktywów trwałych, w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej. W przypadku rzeczowych aktywów trwałych dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność - amortyzuje się łącznie cały środek trwały.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku. Na każdy dzień bilansowy służby techniczne spółek dokonują analizy i weryfikacji ekonomicznego okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych. W razie istotnych zmian służby techniczne określają prawidłowy, zgodny ze stanem technicznym i możliwością wykorzystania okres amortyzacji. Na tej podstawie dokonuje się zmiany stawki amortyzacyjnej.

18. Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że zostaną osiągnięte przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

W Grupie na wartości niematerialne składają się przede wszystkim oprogramowanie oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe. Amortyzuje się je metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania od 2 do 12 lat (znaki towarowe).

W przypadku wartości niematerialnych których wartość początkowa nie przekracza 3,5 tys. zł dokonuje się jednorazowych odpisów amortyzacyjnych. Wydatki na ich nabycie całkowicie odnosi w koszty w miesiącu następnym po oddaniu ich do użytkowania.

19. Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, analizuje się:

1. Przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł informacji np.:
 - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
 - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność,
 - wartość bilansowa aktywów netto Grupy sporządzającej sprawozdanie jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
2. Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
 - dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
 - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

20. Zapasy

Zgodnie z przepisami zawartymi w MSR 2 zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług.

- Materiały - Jednostki wchodzące w skład Grupy stosują do wyceny zapasów materiałów cenę nabycia, która z reguły jest równoznaczna z ceną zakupu materiałów. Sporadycznie zdarzają się sytuacje, że Jednostki ponoszą koszty dostawy materiałów, wówczas powiększają one wartość zapasów.
- Wyroby gotowe i produkcja w toku - na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetworzenia zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Stan oraz rozchody materiałów, towarów i wyrobów gotowych są wyceniane przy wykorzystaniu metody FIFO pierwsze przyszło – pierwsze wyszło. W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

21. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Decyzję o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmują każdorazowo Zarządy spółek Grupy na podstawie wniosku komórek odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Na każdy dzień bilansowy służby handlowe, techniczne i produkcyjne Grupy dokonują weryfikacji zalegających zapasów pod kątem ich przydatności. Szczegółnej ocenie podlegają zapasy zalegające powyżej 1 roku oraz w przedziałach starszych. Na dzień bilansowy służby techniczne w porozumieniu ze służbami produkcyjnymi i handlowymi określają sposób wykorzystania powyższych zapasów w prognozowanej bieżącej produkcji i obsłudze serwisowej. Służby techniczne oraz służby handlowe są zobowiązane do monitorowania zapasów zalegających w przedziałach czasowych powyżej 1 roku.

22. Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Grupy w momencie, gdy staje się ona stroną wiążącej umowy. Jako instrument finansowy kwalifikuje się każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, instrumenty finansowe klasyfikuje się z podziałem na:

- aktywa finansowe do terminu wymagalności,
- aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa dostępne do sprzedaży,
- zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej -uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji włącza się do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług wycenia się wg zamortyzowanego kosztu. Wycena może odbywać się także w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący.

Wartość należności z tytułu dostaw i usług podlega pomniejszeniu o odpisy aktualizujące wartość. Odpis aktualizujący wartość tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące należności tworzy się w stosunku do należności niezabezpieczonych wg następujących zasad:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub stan upadłości – 100% należności w chwili podjęcia informacji o zaistniałym zdarzeniu,
- należności kwestionowane przez dłużników, z zapłatą których dłużnik zalega dłużej niż 180 dni – 100%,
- pozostałe należności z których zapłatą dłużnik zalega dłużej niż 180 dni, a wg oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika, spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – 100%.

Dopuszcza się nie tworzenie odpisu na należności przeterminowane powyżej 180 dni, jeżeli ocena sytuacji finansowej dłużnika wskazuje, że nie ma zagrożenia co do zapłaty należności.

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu:

- sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- finansowych aktywów trwałych,
- wpłaconych kaucji.

24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

25. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, uwzględnia się zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłuża nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

26. Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się m.in.:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Zyski zatrzymane

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość.

Zysk zatrzymane

Odzwierciedlają nierozliczony wynik z lat poprzednich pozostający do decyzji Walnego Zgromadzenia, efekty zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich oraz wynik roku bieżącego.

27. Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółki Grupy tworzą rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółkach ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy (np. nagrody jubileuszowe, reklamacje).

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne.

Rezerwy na koszty reklamacji ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w przypadku reklamacji jakościowych.

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się przeliczenia stanu rezerw, polegającego na przemnożeniu wartości wszystkich zleceń w stosunku, do których Spółki Grupy mają obowiązek świadczyć naprawy gwarancyjne przez wskaźnik napraw osiągnięty w tymże roku.

28. Kredyty bankowe

Kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnice pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w rachunku zysków i strat przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych chyba, że Grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujmowane jest jako koszt finansowy.

30. Instrumenty pochodne

W związku z prowadzoną działalnością Spółki Grupy są narażone na ryzyka finansowe związane ze zmianami kursów walutowych oraz stóp procentowych. Spółki zawierają transakcje terminowe typu forward celem zmniejszenia ryzyka kursowego. Jednostki na dzień bilansowy wyceniają kontrakty handlowe (forward) wg kursu oferowanego przez bank. Zysk z wyceny (kurs na dzień wyceny > kurs z umowy – zakup, kurs na dzień wyceny < kurs z umowy – sprzedaż) odnoszony jest w bilansie na konto pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe a w rachunku zysków i strat na przychody finansowe. Strata z wyceny (sytuacja odwrotna) w bilansie prezentowana jest jako zobowiązanie finansowe w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe.

31. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Istnieją trzy rodzaje powiązań zabezpieczających:

- a) zabezpieczenie wartości godziwej,
- b) zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- c) zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Grupa dokonuje jedynie zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego dokumentuje się relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną, cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Ponadto Grupa dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest odraczana w kapitale własnym. Zysk lub strata związane z częścią nieefektywną ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Kwoty odroczone w kapitale własnym są przywracane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym ujmuje się zabezpieczaną pozycję, w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujęto zabezpieczaną pozycję. Jeśli jednak prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje

ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązania, zyski i straty odroczone uprzednio w kapitale własnym uwzględnia się w początkowej wycenie kosztów danego składnika aktywów lub zobowiązań. Spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest do rachunku zysków i strat.

32. Zysk przypadający na jedną akcję

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na podstawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty i obciążenia z tytułu podatku}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

W jednostce dominującej nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku.

33. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią składową Spółek Grupy, która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki) oraz której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu a także w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

34. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Grupa wykazuje przepływy pieniężne z działalności operacyjnej posługując się metodą pośrednią, za pomocą której zysk / stratę brutto koryguje się o skutki transakcji, mających bezgotówkowy charakter, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przeszłych lub przyszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Spółki Grupy podmiotom spoza niej są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna.

Działalność finansowa zgodnie z MSR 7 jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

W bilansie pożyczki udzielone Grupa prezentuje w aktywach jako pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, natomiast pożyczki zaciągnięte w pasywach – krótkoterminowe zobowiązania – kredyty i pożyczki.

35. Ważne oszacowania i osądy

Spółki Grupy dokonują szacunków, osądów i przyjmują założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne, plany na przyszłość oraz inne istotne czynniki. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych szacunków.

Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych.

Szacunki i osądy zostały dokonane w następujących obszarach:

- okres użytkowania aktywów trwałych – spółki dokonują weryfikacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych pod kątem utraty wartości. Przy szacowaniu długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są następujące czynniki:
 - 1) oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
 - 2) utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
 - 3) prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
 - 4) oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów oceniane na podstawie oczekiwanej zdolności produkcyjnej lub wielkości produkcji,
 - 5) inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych. W sytuacji, gdy szacowany okres użytkowania jest krótszy niż okres wynikający z tytułów umownych przyjmuje się szacowany okres użytkowania.
W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono w Grupie przypadków konieczności zmiany okresu użytkowania aktywów trwałych.
W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości utworzone zostały odpisy aktualizujące, które zostały przedstawione w notcie 14.
- podatek odroczony – szczegóły omówiono w notce 25. Grupa nie utworzyła aktywu z tytułu odroczonego podatku dochodowego od ujemnych różnic przejściowych dotyczących wytworzonych we własnym zakresie znaków towarowych, z uwagi na fakt, iż nie sporządza prognoz finansowych obejmujących okres w którym planuje się realizację tego aktywu.
- rezerwy na świadczenia pracownicze oraz inne rezerwy – szczegóły zostały omówione w notach 29 i 30.

36. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z Grupą Kapitałową.

Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany ze Grupą, jeżeli spełnione są warunki określone w MSR 24.

Jeśli w okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa przeprowadzała transakcje z podmiotami powiązanymi, ujawnia ona informacje dotyczące istoty związku z podmiotem powiązanym oraz wszelkie informacje dotyczące tych transakcji i nierozliczonych sald należności, w tym zobowiązań, niezbędnych użytkownikom do zrozumienia potencjalnego wpływu tego związku na sprawozdanie finansowe.

Zestawienie podmiotów powiązanych na dzień 31.12.2014 roku:

Podmioty dominujące

- TDJ Equity II Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach
- TDJ S.A. z siedzibą w Katowicach, będąca podmiotem dominującym TDJ Equity II sp. z o.o.

Inne podmioty powiązane

- TDJ Equity I Sp. z o.o.
- FAMUR SA
- Polskie Maszyny Górnicze S.A.
- FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o.
- FAMUR MACHINERY Sp. z o.o.
- Georyt Sp. z o. o.
- DAMS GmbH
- Famur Brand Sp. z o.o.
- Famur Finance Georyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. (obecnie Polskie Maszyny Górnicze Spółka Akcyjna S.K.A.)
- OOO FAMUR
- OOO FAMUR Ukraina
- TOO FAMUR Kazachstan
- FAMUR INDIA MINING SOLUTIONS PRIVATED LIMITED
- Zakład Maszyn Górniczych „Glinik” Sp. z o.o.

- FAMAK SA
- EQUITY III TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- Zamet Industry S.A.
- Zamet – Budowa Maszyn SA
- Fabryka Maszyn "Glinik" S.A.
- Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o.
- OOE Sp. z o.o.
- OOE Invest Spółka z o.o.
- FUGO SA
- FUGO-ODLEW Sp. z o.o. w likwidacji
- Fugo-Projekt Sp. z o.o.
- Fugo Suwnice Serwis Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej
- Fugo -Trans Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej
- FUGO SP. Z O.O.
- Pemug SA
- GALANTINE Sp. z o.o.
- EH Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- K77 Spółka z o.o.
- TLK 4 TDJ Finance Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- TDJ Finance Sp. z o.o.
- TDJ Estate Sp. z o.o.
- INVEST TDJ ESTATE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- INVEST 10 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- INVEST 11 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- INVEST 15 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- Franciszkańskie TDJ ESTATE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.
- CTG GLINIK (Rosja)
- FM CZERNYCH (Rosja)

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Przychody ze sprzedaży produktów	283 625	239 064
Przychody ze świadczenia usług	3 295	2 623
Pozostałe przychody ze sprzedaży	804	1 021
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	6 053	3 670
Razem przychody	293 777	246 378

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Zgodnie z wymogami MSSF 8, Grupa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywa się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i świadczonych usług::

- Odlewy (Odlewnia Żeliwa „Śrem” SA i Pioma-Odlewnia Sp. z o.o.)
- Odkuwki (produkt Kuźni „Glinik” Sp. z o.o. nabytej w IV kwartale 2013)
- Pozostała działalność

	Przychody		Zysk w segmencie	
	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Odlewy	203 054	215 567	46 601	49 217
Odkuwki	75 195	18 060	8 559	2 823
Pozostała działalność	15 528	12 751	2 846	3 362
Razem	293 777	246 378	58 006	55 402
Koszty ogólnego zarządu i pozostałe koszty			(35 301)	(27 236)
Przychody finansowe			2 436	1 703
Koszty finansowe			(2 778)	(2 496)
Zysk przed opodatkowaniem			22 363	27 373
Podatek dochodowy			(4 653)	(5 671)
Zysk netto			17 710	21 702

Grupa nie przypisuje aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów.

Do segmentów nie przypisuje również pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz podatku dochodowego. Przychody segmentów w całości zostały uzyskane od zewnętrznych klientów.

W żadnym segmencie nie odnotowano klientów, których obroty przekraczałyby 10% przychodów tego segmentu.

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Unii Europejskiej i państw pozostałych. Działalność produkcyjna wszystkich segmentów branżowych prowadzona jest na terenie Polski.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu działalności kontynuowanej Grupy,

Działalność kontynuowana	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 01.12.2013
Polska	130 920	101 069
Unia Europejska	147 479	134 081
Pozostałe kraje europejskie	14 968	8 902
Pozostałe kraje	410	2 326
Razem	293 777	246 378
Kraj	130 920	101 069
Zagranica	162 857	145 309

5. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Amortyzacja	14 521	11 083
- amortyzacja wartości niematerialnych	685	642
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	13 836	10 441
Zużycie materiałów i energii	153 884	119 928
Usługi obce	31 477	23 505
Podatki i opłaty	4 746	4 384
Wynagrodzenia	54 259	41 731
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	13 251	10 367
Pozostałe koszty rodzajowe	2 870	2 039
Koszty według rodzaju, razem	275 008	213 037
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(7 816)	3 942
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(588)	(1 401)

Koszty sprzedaży	(4 301)	(3 094)
Koszty ogólnego zarządu	(31 612)	(24 575)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	230 691	187 909
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	5 080	3 067
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	235 771	190 976

6. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Grupie:

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Pracownicy umysłowi	284	231
Pracownicy fizyczni	779	694
Razem	1 063	924
Koszty zatrudnienia	67 510	52 098
Wynagrodzenia	54 259	41 731
<i>w tym: odpisy emerytalne i nagrody jubileuszowe</i>	<i>831</i>	<i>887</i>
Składki na ubezpieczenie społeczne	10 148	7 841
Inne świadczenia pracownicze	3 103	2 526

7. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Rozwiązane rezerwy		
- na reklamacje	287	557
- na zobowiązania	278	183
- na świadczenia pracownicze	379	281
- na sprawy sporne		608
- pozostałe	7	66
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
- rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	193	130
- rozwiązanie odpisu aktualizującego należności	203	70
- rozwiązanie odpisu aktualizującego aktywa trwałe	1	673
Zwrot podatku od nieruchomości za lata poprzednie	730	
Odzyski z likwidacji aktywów trwałych	395	261
Przedawnione zobowiązania	102	
Złomowanie	51	54
Odszkodowania	402	146
Przychody z wynajmu nieruchomości		298
Nadwyżki inwentaryzacyjne	404	427
Dotacje		300
Inne	74	282
Pozostałe przychody operacyjne, razem	3 506	4 336

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Straty na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	212	12
Utworzone odpisy aktualizujące:		
- rzeczowe aktywa trwałe		213
- zapasy	244	653
- należności handlowe	101	190
Utworzone rezerwy		
- na świadczenia pracownicze	31	67
- na reklamacje	285	
- na zobowiązania	280	311
- pozostałe	11	72
Poniesione koszty reklamacji	636	578
Koszty likwidacji środków trwałych		3
Kary, grzywny, odszkodowania	9	6
Złomowanie	283	324
Darowizny	212	437
Niedobory inwentaryzacyjne	357	425
Odprawy dla zwalnianych pracowników	37	346
Pozostałe	196	266
Pozostałe koszty operacyjne, razem	2 894	3 903

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Odsetki od pożyczek	63	17
Pozostałe odsetki	313	907
Dodatnie różnice kursowe	1 579	53
Rozliczanie instrumentów finansowych	460	669
Wycena instrumentów finansowych		53
Pozostałe przychody finansowe	21	4
Przychody finansowe razem	2 436	1 703

Koszty finansowe	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Odsetki od kredytów	1 718	1 438
Pozostałe odsetki	268	340
Koszt nabycia jednostek zależnych	444	526
Utworzone rezerwy na zobowiązania odsetkowe	72	51
Prowizje od kredytów	20	15
Rozliczanie instrumentów finansowych		31
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	230	94
Inne koszty finansowe	26	1
Przychody finansowe razem	2 778	2 496

9. PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Bieżący podatek dochodowy	5 425	6 003
Odroczony podatek dochodowy	(772)	(332)
Obciążenie podatkowe ogółem	4 653	5 671

Efektywna stawka podatkowa	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Zysk przed opodatkowaniem	22 363	27 373
Podatek wg obowiązującej stawki podatkowej	4 249	5 201
Różnice przejściowe i trwale	537	470
Wykorzystane straty podatkowe z lat poprzednich	(111)	
Zyski nieopodatkowane/ straty podatkowe roku bieżącego	(22)	
Obciążenie podatkowe ogółem	4 653	5 671
Efektywna stawka podatkowa:	20,8%	20,7%

Bieżący podatek dochodowy	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Zysk przed opodatkowaniem	22 363	27 373
Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	(5 937)	(7 326)
Przychody stanowiące przychód podatkowy	147	3
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	16 399	13 563
Koszty innych okresów stanowiące koszt uzyskania przychodu	(4 017)	(1 660)
Dochód podlegający opodatkowaniu	28 955	31 953
Odliczenia od dochodu	(795)	(360)
Podstawa opodatkowania	28 160	31 593
Podatek dochodowy według stawki 19 %	5 411	6 003
Inne zwiększenia podatku	14	
Podatek dochodowy bieżący, ujęty w rachunku zysków i strat	5 425	6 003

Odroczony podatek dochodowy	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Odroczony podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	(772)	(332)

10. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Odroczony podatek dochodowy	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Zysk netto danego roku dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	17 710	21 702
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	96 300 000	96 300 000
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych	0,18	0,23

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu. W Grupie nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku.

11. DYWIDENDY

W roku 2014 oraz 2013 jednostka dominująca nie dokonywała wypłat dywidendy.

12. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Wartość brutto	23 833	16 949
Umorzenie	(7 632)	(6 947)
Odpisy aktualizujące		
Wartości niematerialne	16 201	10 002

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014

	Wartość firmy	Licencje		Razem
		Licencje ogółem	w tym: oprogramowanie komputerowe	
Wartość brutto				
Stan na początek okresu	9 040	7 909	5 555	16 949
Nabycie	26	6 858	25	6 884
Stan na koniec okresu	9 066	14 767	5 580	23 833
Umorzenie i utrata wartości				
Stan na początek okresu		(6 947)	(4 612)	(6 947)
Amortyzacja		(685)	(618)	(685)
Stan na koniec okresu		(7 632)	(5 230)	(7 632)
Wartość netto	9 066	7 135	350	16 201

Najistotniejszą pozycją wartości niematerialnych – za wyjątkiem wartości firmy omówionej w punkcie 13 – są nabyte w roku 2014 wszelkie autorskie prawa majątkowe do utworu stanowiącego znak towarowy „FUGO ODLEW” za łączną kwotę 6.773 tys. zł. Ich wartość netto na dzień 31.12.2014 wyniosła 6.726 tys. zł. Okres amortyzacji wynosi 12 lat.

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie 1 stycznia 2013 do 31 grudnia 2013

	Wartość firmy	Licencje		Razem
		Licencje ogółem	w tym: oprogramowanie komputerowe	
Wartość brutto				
Stan na początek okresu		7 315	4 961	7 315
Nabycie		80	80	80
Włączenie do konsolidacji	9 040	514	514	9 554
Stan na koniec okresu	9 040	7 909	5 555	16 949
Umorzenie i utrata wartości				
Stan na początek okresu		(6 125)	(3 815)	(6 125)
Włączenie do konsolidacji		(180)	(180)	(180)
Amortyzacja		(642)	(617)	(642)
Stan na koniec okresu		(6 947)	(4 612)	(6 947)
Wartość netto	9 040	962	943	10 002

Najistotniejszą pozycją wartości niematerialnych na dzień 31.12.2013 r. było oprogramowanie – zintegrowany system zarządzania oraz system kadrowo-płacowy. Ich wartość netto wyniosła 734 tys. zł.

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w koszt własny sprzedaży.

13. WARTOŚĆ FIRMY

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Kuźnia Glinik Sp. z o.o.	9 040	9 040
„Denning Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” 2 S.K.A. (aktualnie Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A.)	26	
Wartość firmy, razem	9 066	9 040

Na dzień 31 grudnia 2014 roku przeprowadzono test na utratę wartości firmy Kuźni „Glinik” Sp. z o.o., w wyniku którego nie zidentyfikowano konieczności utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy dla celów testów na utratę wartości firmy została alokowana do segmentu operacyjnego „Odkuwki”. Wartość odzyskiwalna ośrodka, do którego alokowano wartość firmy odpowiada jego wartości użytkowej, którą ustalono metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przy ustalaniu wartości użytkowej ośrodka oparto się na sześcioletnich prognozach finansowych przygotowanych przez Spółkę i zatwierdzonych przez jej Kierownictwo. W prognozie przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie kształtowania się przychodów ze sprzedaży oraz rentowności osiąganych historycznie i skorygowanych o planowany efekt ekonomiczny uzyskany z poniesionych nakładów inwestycyjnych. W kalkulacji przyjęto stopę dyskontową na poziomie 26%. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy, a dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą (przyjęto stopę wzrostu na poziomie zero).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie przeprowadzono testu na utratę wartości firmy „Denning Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” 2 S.K.A. (aktualnie Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A.) z uwagi na jej nieistotną wartość.

14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Wartość brutto	269 268	244 020
Umorzenie	(80 239)	(69 422)
Odpisy aktualizujące	(372)	(1 728)
Wartość netto	188 657	172 870
Środki trwale w budowie	41 796	14 579
Rzeczowe aktywa trwałe	230 453	187 449

Struktura własnościowa

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Własne:		
-użytkowane	188 373	172 633
- w budowie	41 796	14 579
Używane na podstawie umowy leasingu finansowego	284	237
Razem	230 453	187 449

Zmiana stanu środków trwałych w okresie 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014

	prawo użytkowania wieczystego gruntu	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto						
Stan na początek okresu	11 841	109 988	113 421	3 656	5 114	244 020
Zakupy		3 155	32 708	109	250	36 222
Sprzedaż	(234)		(707)	(377)		(1 318)
Likwidacje		(522)	(2 454)	(258)	(22)	(3 256)
Inne (przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży)	(596)	(5 320)	(484)			(6 400)
Stan na koniec okresu	11 011	107 301	142 484	3 130	5 342	269 268
Umorzenie						
Stan na początek okresu		(19 862)	(44 610)	(2 035)	(2 915)	(69 422)
Amortyzacja		(3 220)	(9 581)	(481)	(554)	(13 836)
Likwidacje		203	1 016	350	19	1 588
Sprzedaż			485	46		531
Inne		673	227			900
Stan na koniec okresu		(22 206)	(52 463)	(2 120)	(3 450)	(80 239)
Utrata wartości						
Stan na początek okresu		(26)	(1 545)	(155)	(2)	(1 728)
Utworzenie odpisów						0
Rozwiązanie odpisów		5	1 261	89	1	1 356
Stan na koniec okresu		(21)	(284)	(66)	(1)	(372)
Wartość netto	11 011	85 074	89 737	944	1 891	188 657

W roku 2014 rozwiązano odpisy aktualizacyjne na kwotę 1.356 tys. Miało to związek ze sprzedażą lub likwidacją środków trwałych, dla których odpisy zostały utworzone.

Zmiana stanu środków trwałych w okresie 1 stycznia 2013 do 31 grudnia 2013

	prawo użytkowania wieczystego gruntu	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto						
Stan na początek okresu	9 010	85 090	92 192	2 674	4 125	193 091
Zakupy		1 635	12 791	159	381	14 966
Włączenie do konsolidacji	3 652	27 356	8 966	898	589	41 461
Inne					21	21
Sprzedaż	(821)	(4 093)	(351)	(30)		(5 295)
Likwidacje			(177)	(3)	(2)	(182)
Inne				(42)		(42)
Stan na koniec okresu	11 841	109 988	113 421	3 656	5 114	244 020
Umorzenie						
Stan na początek okresu		(15 574)	(35 453)	(1 267)	(2 349)	(54 643)
Włączenie do konsolidacji		(2 211)	(2 403)	(217)	(139)	(4 970)
Amortyzacja		(2 453)	(6 975)	(584)	(429)	(10 441)
Likwidacje			89		2	91
Sprzedaż		376	132	31		539
Inne				2		2
Stan na koniec okresu	0	(19 862)	(44 610)	(2 035)	(2 915)	(69 422)
Utrata wartości						
Stan na początek okresu		(535)	(1 442)	(191)	(2)	(2 170)
Utworzenie odpisów		(4)	(208)			(212)
Rozwiązanie odpisów		513	105	36		654
Stan na koniec okresu		(26)	(1 545)	(155)	(2)	(1 728)
Wartość netto	11 841	90 100	67 266	1 466	2 197	172 870

W roku 2013 rozwiązano odpisy aktualizacyjne na kwotę 654 tys. zł. Miało to związek z podjęciem decyzji odnośnie przywrócenia do użytkowania środków trwałych lub stanowiło równowartość zmniejszenia wartości z tytułu umorzenia środków trwałych, które pomimo stwierdzenia utraty wartości nadal były użytkowane. Rozwiązane odpisy zarachowane zostały do pozostałych przychodów operacyjnych.

Koszt wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych na własne potrzeby w roku 2014r.

W roku 2014 Grupa poniosła nakłady na wytworzenie rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 4.014 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2014 r. stanowiły one środki trwałe w budowie.

Poniesione w ostatnim roku i planowane na następny rok nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów poniesionych w 2014 r.	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	1 818	100
Urządzenia techniczne i maszyny	52 679	2 829
Środki transportu	395	
Inne środki trwałe	170	
Wartości niematerialne	6 858	
Razem	61 920	2 929

Przewidywana wartość nakładów w roku 2015

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów planowanych na rok 2015 r.	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	10 415	100
Urządzenia techniczne i maszyny	13 273	1 125
Środki transportu	211	0
Inne środki trwałe	1 092	0
Razem	24 991	1 225

Dodatkowe ujawnienia

Grupa nie posiada tymczasowo niewykorzystanych środków trwałych;

Wartość bilansowa brutto całkowicie umorzonych środków trwałych, które nadal znajdują się w użyciu na dzień 31.12.2014 wynosi 6.492 tys. zł (3.848 tys. zł na dzień 31.12.2013 r), a wartość bilansowa brutto całkowicie umorzonych wartości niematerialnych wynosiła odpowiednio 7.154 tys. zł i 4.426 tys. zł

Wartość bilansowa środków trwałych wycofanych z użycia i nie sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF wynosi 0 zł.

Na dzień 31.12.2014 zobowiązania Grupy z tytułu podpisanych umów na zakup rzeczowych aktywów trwałych, których realizacja i płatność jest planowana w następnym okresie sprawozdawczym, wynosiły 1.036 tys. zł (23.338 tys. zł. na dzień 31.12.2013)

15. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Grupa posiada w Śremie, ul. Staszica 1 przeklasyfikowane do kategorii nieruchomości inwestycyjnych środki trwałe nie wykorzystywane obecnie przy produkcji, które są traktowane jako źródło przychodów z czynszów lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2013 roku została zweryfikowana przez rzeczoznawcę majątkowego. Weryfikacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych, przeprowadzonej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Wyceny, dokonano poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej w roku 2014 nie nastąpiły zdarzenia mogące powodować zmiany wartości godziwej.

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych ogółem	6 961	7 769
w tym:		
Prawo użytkowania wieczystego gruntów	6 686	7 494
Budynki	275	275

Zmiana stanu wartości nieruchomości inwestycyjnych w okresie 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014

	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Razem
Stan na początek okresu	7 494	275	7 769
Przekwalifikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(808)		(808)
Stan na koniec okresu	6 686	275	6 961

Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych w roku 2014 wyniosły 199 tys. zł (w 2013 roku =199 tys. zł), przychody z czynszów w roku 2014 wyniosły 131 tys. zł (w 2013 roku 178 tys. zł).

Szczegóły o nieruchomości inwestycyjnych oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych przedstawiają się następująco:

Stan na dzień 31 grudnia 2014

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Nieruchomość w Śremie, ul. Staszica 1			6 961	6 961

Stan na dzień 31 grudnia 2013

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Nieruchomość w Śremie, ul. Staszica 1			7 769	7 769

W trakcie roku bieżącego obrotowego ani w trakcie roku poprzedniego nie wystąpiły przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych pomiędzy poziomami.

16. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Nazwa jednostki	Siedziba	Charakter powiązania	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Śrem, ul. Staszica 1	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio i pośrednio	100%	100%
Pioma-Odlewnia Sp. z o.o.	Piotrków Trybunalski, ul. R. Dmowskiego 38	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100%	100%
Kuźnia Glinik Sp. z o.o.	Gorlice, ul. Michalusa 1	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100%	100%
„Denning Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „ 2 S.K.A. (aktualnie Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A.)	Warszawa (aktualnie Katowice)	Jednostka zależna powiązana pośrednio	100%	100%

W dniu 6 listopada 2014 roku Kuźnia Glinik Spółka z o.o. nabyła 1.000 akcji „Denning Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna (aktualnie Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A.), stanowiących 100% kapitału zakładowego. Cena nabycia wyniosła 75 tys. zł. Jednocześnie Polska Grupa Odlewnicza SA nabyła ogół praw i obowiązków wspólnika komplementariusza w tejże spółce. Cena nabycia wyniosła 100 zł.

Wpływ przejęcia „Denning Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” 2 Spółka Komandytowo-Akcyjna (aktualnie Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna S.K.A.) na skonsolidowane sprawozdanie finansowe był nieistotny.

W dniu 25 listopada 2014 roku w przejętej spółce doszło do podwyższenia kapitału w drodze emisji 20.000 akcji. Akcje zostały objęte przez spółki wchodzące w skład Grupy, to jest: Odlewnię Żeliwa Śrem S.A., Piomę-Odlewnia Sp. z o.o. oraz Kuźnię Glinik Sp. z o.o.

17. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

ZAPASY	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Materialy	18 063	17 015
Półprodukty i produkty w toku	20 022	15 819
Produkty gotowe	4 874	4 704
Towary	7	
Zapasy, razem	42 966	37 538

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Stan na początek roku	1 223	1 367
Utworzenie odpisu	685	972
Zwiększenie odpisu - włączenie do konsolidacji		239
Wykorzystanie odpisu	(147)	(854)
Rozwiązanie odpisu	(220)	(501)
Stan na koniec roku	1 541	1 223

Koszty zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu obrachunkowego wyniosły 121.764 tys. zł (92.064 tys. zł za rok 2013).

Koszty odpisów aktualizujących zapasy w kwocie 685 tys. zł (972 tys. zł za rok 2013) oraz odwrócenie odpisów aktualizujących w kwocie 220 tys. zł (501 tys. zł w roku 2013) ujęte zostały w pozostałych kosztach/przychodach operacyjnych. Odpisy odwrócono w związku ze zużyciem lub sprzedażą zapasów.

Zakłada się, iż odzyskanie zapasów nastąpi w okresie krótszym niż 12 miesięcy.

18. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	5 984	1 803
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	36 465	37 169
Pozostałe należności	36	396
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, razem	42 485	39 368
Odpisy aktualizujące wartość należności	2 097	2 415
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	44 582	41 783

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowe	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Stan na początek roku	2 415	990
Utworzenie odpisu na należności przeterminowane i zagrożone nieściągalnością	205	411
Zwiększenie odpisu - włączenie do konsolidacji		1 449
Wycena należności w walutach na dzień bilansowy	39	(3)
Wykorzystanie odpisów	(249)	(74)
Rozwiązanie odpisów - kwoty odzyskane w ciągu roku	(309)	(340)
Inne zmniejszenia	(4)	(18)
Stan na koniec roku	2 097	2 415

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Należności niewymagalne, płatne:	31 213	28 361
Do 1 miesiąca	24 890	21 384
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 225	6 977
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	98	
Należności przeterminowane:	13 317	13 368
Do 1 miesiąca	7 667	7 971
1 - 3 miesięcy	3 310	2 699
3 - 6 miesięcy	501	651
6 - 12 miesięcy	79	222
powyżej 1 roku	1 760	1 825
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności - brutto	44 530	41 729
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	(2 045)	(2 361)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności netto	42 485	39 368

Należności z tytułu podatków

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Należności z tytułu podatków	22 067	3 161
w tym z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	178	331

Należności z tytułu podatków na dzień 31.12.2014 roku stanowiła przede wszystkim należność Polskiej Grupy Odlewniczej SA z tytułu nadwyżki naliczonego podatku od towarów i usług nad podatkiem należnym za miesiąc listopad 2014 w kwocie 20.011 tys. zł. Spółka otrzymała zwrot tegoż podatku w miesiącu lutym 2015 r.

19. POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Udziały i akcje	2	27
Pożyczki udzielone		738
Wycena FX		648
Pozostałe aktywa finansowe, razem	2	1 413

20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Kasa		9
Rachunki bankowe	1 719	12 564
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	1 719	12 573

Środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych oraz w kasach Spółek wchodzących w skład grupy. W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

21. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Pozostałe aktywa krótkoterminowe	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Matryce		771
Media dotyczące przyszłych okresów		61
Ubezpieczenia majątkowe	143	142
Serwis oprogramowania	101	61
Prowizje od kredytów	15	18
Pozostałe	99	42
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	358	1 095

22. AKTYWA TRWAŁE ZAKWALIFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

W dniu 22 grudnia 2014 roku Odlewnia Żeliwa Śrem SA zawarła przedwstępną umowę sprzedaży prawa użytkowania wieczystego gruntów wraz ze znajdującym się na nim budynkiem i budowlami. Umowa obejmuje również sprzedaż środków trwałych stanowiących wyposażenie hali. Przewiduje się, że transakcja zostanie dokonana do 30.04.2015.

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Prawo użytkowania wieczystego gruntów	1 404	
Budynki i budowle	4 647	
Maszyny i urządzenia	257	
Razem	6 308	

Wśród aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży 808 tys. zł to prawo użytkowania wieczystego gruntów przekwalifikowane z nieruchomości inwestycyjnych, pozostałe aktywa to rzeczowe aktywa trwałe. Z uwagi na fakt, iż Grupa Kapitałowa nie przypisuje aktywów do segmentów, dlatego też brak ujawnień odnośnie segmentu do którego przypisane byłyby w/w aktywa.

23. KREDYTY I POŻYCZKI**ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2014**

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty w PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 977	31.07.2017	1 272	Stale, zgodnie z umową	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 100	15.15.2017	1 575	Na podstawie stopy redyskontowej weksli	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Gwarancja bankowa
Ogółem					2 847		

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2014

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty w PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Polska Grupa Odlewnicza SA	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	221 (limit przyznany 1 000 PLN)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2015	221	WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco
Polska Grupa Odlewnicza SA	Invest 11 TDJ Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.	pożyczka	20 000	25.02.2015	20 000	WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	1 778 PLN 2.584 EUR (limit przyznany 40 000 PLN)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 20.10.2016	1 778 11 014	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	6 PLN 3 383 EUR (limit przyznany 15 000 PLN)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2016	6 14 420	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na zapasach, Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej (na drugim miejscu) Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	PKO Bank Polska S.A. (przed przejęciem Nordea Bank Polska SA)	inwestycyjny	148	07.05.2015	20	WIBOR 1M+ marża	Zastaw rejestrowy na zapasach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	3 456 PLN 466 EUR (limit przyznany 8.000 PLN)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 20.10.2015	3 456 1 986	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	1159 PLN 2 003 EUR (limit przyznany 29 000 PLN)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2016	1 159 8 539	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 977	31.12.2015 (część krótkoterminowa)	705	Stale, zgodnie z umową	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	238	31.10.2015	132	Stale, zgodnie z umową	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	761 EUR (limit przyznany 9 000)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 31.01.2017r	3 242	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Cesja należności od dłużników Kredytobiorcy Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	1 335 limit przyznany 7 000)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2016r	5 691	WIBOR 1M/ EURIBOR 1M + marża	Zastaw rejestrowy na zapasach Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	2 100	31.12.2015 (część krótkoterminowa)	531	Na podstawie stopy redyskontowej weksli	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Gwarancja bankowa
Razem					72 900		

Wg stanu na dzień 31.12.2014 Spółki wchodzące w skład Grupy nie miały udzielonych innych kredytów, które na dzień 31 grudnia 2014 roku nie były wykorzystane.

ZOBOWIĄZANIA DŁGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2013

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	inwestycyjny	34 225	30.04.2018	21 780	WIBOR 1M+ marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	3 000	31.10.2017	1 977	WIBOR 1M+ marża	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Nordea Bank Polska SA	inwestycyjny	148	07.05.2015	20	WIBOR 1M+ marża	Zastaw rejestrowy na aktywie sfinansowanym kredytem
Ogółem					23 777		

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2013

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	496 (limit przyznany 40 000)	Spłata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 20.10.2016	496	WIBOR 1M+ marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	8 220 (limit przyznany 15 000)	Spłata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2016	8 220	WIBOR 1M+ marża	Zastaw rejestrowy na zapasach, Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej (na drugim miejscu) Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Nordea Bank Polska SA	inwestycyjny	148	31.12.2014 (część krótkoterminowa)	48	WIBOR 1M+ marża	Zastaw rejestrowy na aktywie sfinansowanym kredytem + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	inwestycyjny	34 225	31.12.2014 (część krótkoterminowa)	6 222	WIBOR 1M+ marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pożyczka	3 000	31.12.2014 (część krótkoterminowa)	705	WIBOR 1M+ marża	Gwarancja bankowa Pełnomocnictwo do rachunku bankowego

Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	5 669 (limit przyznany 9 000)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 31.01.2017r	5 669	WIBOR 1M+ marża	Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Cesja należności od dłużników Kredytobiorcy Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Kuźnia „Glinik” Spółka z o.o.	Bank Polska Kasa Opieki SA	w rachunku bieżącym	3 222 limit przyznany 7 000)	Splata z wpływów na rachunek Termin całkowitej spłaty: 15.11.2016r	3 222	WIBOR 1M+ marża	Zastaw rejestrowy na zapasach Hipoteka na nieruchomościach + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Razem					24 582		

Wg stanu na dzień 31.12.2013 Spółki wchodzące w skład Grupy miały udzielone – poza wymienionymi powyżej – kredyty, które na dzień 31 grudnia 2013 roku nie były wykorzystane:

- Polska Grupa Odlewnicza SA - kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 1.000 tys. zł Banku Polska Kasa Opieki SA
- Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. - kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 8.000 tys. zł w Raiffeisen Bank Polska SA oraz kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 4.000 tys. zł w Banku Polska Kasa Opieki SA
- Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. – umowa na dofinansowanie (w formie pożyczki) zadania inwestycyjnego w kwocie 259,8 tys. zł ze środków WFOŚiGW.

24. ZABEZPIECZENIA USTANOWIONE NA MAJĄTKU GRUPY

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych

Stan na 31 grudnia 2014

1. Na nieruchomościach Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości 60.884 zł ustanowiona była hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA oraz na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA (na drugim miejscu) z tytułu udzielonych kredytów w rachunku bieżącym.
2. Na rzeczowych aktywach trwałych spółki Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. ustanowione były następujące zabezpieczenia:
 - hipoteka na nieruchomościach o wartości netto 13.122 tys. zł na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA z tytułu udzielonego kredytu w rachunku bieżącym,
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 3.421 tys. zł, na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
 - zastaw rejestrowy na samochodzie osobowym o wartości netto 58 tys. zł na rzecz Banku Polska Kasa Oszczędności S.A. (przed przejęciem Nordea Bank Polska SA) z tytułu umowy o udzielenie kredytu inwestycyjnego,
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 4.645 tys. zł, na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie gwarancji bankowej.
3. Na nieruchomościach Kuźni Glik Sp. z o.o. o wartości 24 885 tys. zł ustanowiona była hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umów o udzielenie kredytów w rachunku bieżącym. Maszyny i urządzenia o wartości netto 5 181 tys. zł objęte zostały umową przewłaszczenia z tytułu zabezpieczenia dostaw.

Stan na 31 grudnia 2013

1. Na nieruchomościach Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości 62 473 tys. zł ustanowiona była hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA oraz na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA (na drugim miejscu) z tytułu udzielonych kredytów w rachunku bieżącym.
2. Na rzeczowych aktywach trwałych spółki Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. ustanowione były następujące zabezpieczenia:
 - hipoteka na nieruchomościach o wartości netto 12.970 tys. zł, na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu inwestycyjnego oraz na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA (na drugim miejscu) z tytułu udzielonego kredytu w rachunku bieżącym,
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 3.757 tys. zł, na rzecz Banku Polska Kasa Opieki SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym (na dzień 31.12.2013 kredyt nie był wykorzystany).
 - zastaw rejestrowy na samochodzie osobowym o wartości netto 95 tys. zł na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu inwestycyjnego,
 - zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 4.992 tys. zł, na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie gwarancji bankowej.
3. Na nieruchomościach Kuźni Glik Sp. z o.o. o wartości 23.813 tys. zł ustanowione były:
 - hipoteka na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umów o udzielenie kredytów w rachunku bieżącym,
 - hipoteka (do kwoty 880 tys. zł) na rzecz kontrahenta z tytułu zabezpieczenia dostaw,Maszyny i urządzenia o wartości netto 111 tys. zł objęte zostały umową przewłaszczenia z tytułu zabezpieczenia dostaw.

Zabezpieczenia ustanowione na zapasach

Stan na 31 grudnia 2014

1. Na zapasach Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości netto 17 009 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
2. Na zapasach Piomy-Odlewni Sp. z o.o. o wartości 6 469 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
3. Na zapasach Kuźni Glinik Sp. z o.o. o wartości netto 7 682 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.

Stan na 31 grudnia 2013

1. Na zapasach Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości netto 14.643 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
2. Na zapasach Piomy-Odlewni Sp. z o.o. o wartości 5.432 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym. Na dzień bilansowy kredyt ten nie był wykorzystany.
3. Na zapasach Kuźni Glinik Sp. z o.o. o wartości netto 7 682 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.

25. PODATEK ODRO CZONY**Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	1 613	1 603
Niewypłacone wynagrodzenia	291	229
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	669	711
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	74	
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	171	274
Niezrealizowane różnice kursowe	274	192
Straty podatkowe do rozliczenia	111	
Pozostałe	358	262
Odnoszone na inne całkowite dochody		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	8	
Razem	3 569	3 271
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	25	10
Niewypłacone wynagrodzenia	205	62
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	(242)	(42)
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	(45)	74
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	(16)	(103)
Niezrealizowane różnice kursowe	(179)	82
Wycena instrumentów finansowych	7	
Straty podatkowe do rozliczenia	(100)	111
Pozostałe	(41)	96
Odnoszone na inne całkowite dochody		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	5	8
Razem	(381)	298
Stan na koniec roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	1 638	1 613
Niewypłacone wynagrodzenia	496	291
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	427	669
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	29	74
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	155	171
Niezrealizowane różnice kursowe	95	274
Wycena instrumentów finansowych	7	0
Straty podatkowe do rozliczenia	11	111
Pozostałe	317	358
Odnoszone na inne całkowite dochody		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	13	8
Razem	3 188	3 569

Zmiana stanu rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	25 529	24 056
Pozostałe	103	82
Odnoszone na inne całkowite dochody		
Rachunkowość zabezpieczeń	92	85
Razem	25 724	24 223
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	(1 213)	1 473
Pozostałe	52	21
Odnoszone na inne całkowite dochody		
Rachunkowość zabezpieczeń	(92)	7
Razem	(1 253)	1 501
Stan na koniec roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	24 316	25 529
Pozostałe	155	103
Odnoszone na inne całkowite dochody		
Rachunkowość zabezpieczeń	0	92
Razem	24 471	25 724

26. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Długoterminowe zobowiązania finansowe	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Zobowiązania z tytułu leasingu	5	58

27. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	7 429	1 348
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	20 122	14 288
Otrzymane zaliczki	1 498	75
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	3 439	2 444
Zobowiązania pozostałe	5 717	3 078
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	38 205	21 233

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ogółem na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiły 27 551 tys. zł (15 636 tys. zł na koniec roku 2013). Średni termin zapłaty za zakup surowców, materiałów i usług wynosi 30 dni. Grupa posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie.

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu prawa własności budynków i budowli.

Zdaniem zarządu jednostki dominującej wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Spółki tworzące grupę kapitałową zawarła umowy leasingu finansowego samochodów. Umowy zostały zawarte na okres od 2 do 5 lat.

Wartość bieżąca rat leasingowych	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:		
jednego roku	54	172
dwóch do pięciu lat	5	58
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	0	(10)
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	59	220
Zobowiązania wymagalne w ciągu 12 miesięcy	54	162
Zobowiązania wymagalne w okresie po 12 miesiącach	5	58

Zdaniem zarządu wartość księgowa zobowiązań z tytułu leasingu jest zbliżona do ich wartości godziwej.

29. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek roku	6 273	5 868
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	5 246	5 145
Rezerwa na świadczenia emerytalne	853	638
Rezerwa na inne świadczenia	174	85
Zwiększenia	357	931
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	229	483
Rezerwa na świadczenia emerytalne	119	354
Rezerwa na inne świadczenia	9	94
Wykorzystanie	114	526
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	62	382
Rezerwa na świadczenia emerytalne	38	139
Rezerwa na inne świadczenia	14	5
Rozwiązanie	3	0
Rezerwa na nagrody jubileuszowe		
Rezerwa na świadczenia emerytalne	3	
Rezerwa na inne świadczenia		
Stan na koniec roku	6 513	6 273
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	5 413	5 246
Rezerwa na świadczenia emerytalne	931	853
Rezerwa na inne świadczenia	169	174

Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek roku	1 523	1 823
Rezerwa na świadczenia emerytalne	50	48
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	752	792
Rezerwa na urlopy	708	983
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze	13	
Zwiększenia	766	774
Rezerwa na świadczenia emerytalne	11	64
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	106	617
Rezerwa na urlopy	641	80
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze	8	13
Wykorzystanie	495	1 074
Rezerwa na świadczenia emerytalne		62
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	16	657
Rezerwa na urlopy	479	355
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze		
Rozwiązanie	10	0
Rezerwa na urlopy	10	
Stan na koniec roku	1 784	1 523
Rezerwa na świadczenia emerytalne	61	50
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	842	752
Rezerwa na urlopy	861	708
Rezerwy na inne świadczenia pracownicze	20	13

Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe

Koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Ujęte w zysku przed opodatkowaniem z tytułu:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	9	(5)
– nagród jubileuszowych	258	77
Ujęte w innych całkowitych dochodach z tytułu:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	77	(6)
Razem	344	66

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek okresu	6 901	6 835
Koszty bieżącego zatrudnienia	272	325
Koszty przeszłego zatrudnienia		188
Koszty odsetek	259	277
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w zysku przed opodatkowaniem	568	152
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach:		
- wynikające ze zmian założeń finansowych	49	57
- wynikające ze zmian założeń demograficznych	28	(46)
Wypłacone świadczenia	(831)	(887)
Stan na koniec okresu	7 246	6 901

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dni kończące okresy sprawozdawcze:

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Stopa dyskonta	3%	4,5%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe	0% -3%	1% - 4%
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	2-6%	2-6%
Założenia dotyczące przyszłej umieralności	oszacowane zostało na podstawie danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet, publikowanych przez GUS, aktualnych na dzień dokonywania wyceny	
Założenia dotyczące prawdopodobieństwa przejścia pracownika na rentę inwalidzką	oparte zostało na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	

Na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz na dzień 31 grudnia 2013 r. została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny aktuarialnej na zmianę założeń przyjętych do wyceny w zakresie stopy dyskonta oraz planowanych zmian podstaw wymiaru świadczeń na wysokość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Analiza wrażliwości dla stopy dyskonta w przedziale -1 p.p./+1 p.p.**Stan na 31.12.2014**

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy stopie dyskonta		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie stopie dyskonta	
	2,0%	4,0%	-1,0%	+1%
– odpraw emerytalnych i rentowych	1 082	913	91	(79)
– nagród jubileuszowych	6 609	5 937	354	(317)
Razem	7 691	6 850	445	(396)

Stan na 31.12.2013

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy stopie dyskonta		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie stopie dyskonta	
	3,5%	5,5%	-1,0%	+1%
– odpraw emerytalnych i rentowych	986	833	81	(71)
– nagród jubileuszowych	6 334	5 696	337	(302)
Razem	7 320	6 529	418	(373)

Obniżenie stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy spowodowałoby wzrost rezerwy na świadczenia pracownicze o 445 tys. zł (418 tys. zł w roku 2013). Natomiast wzrost stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy spowodowałby spadek rezerwy o 396 tys. zł (373 tys. zł w roku 2013).

Analiza wrażliwości dla przewidywanych zmian podstaw wymiaru świadczeń w przedziale -1 p.p./+1 p.p.**Stan na 31.12.2014**

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy zmianie podstawy wymiaru świadczeń o		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie podstaw wymiaru świadczeń	
	-1,0%	+1%	-1,0%	+1%
– odpraw emerytalnych i rentowych	939	1 083	(52)	91
– nagród jubileuszowych	6 154	6 617	(101)	362
Razem	7 093	7 700	(153)	453

Stan na 31.12.2013

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość rezerwy przy zmianie podstaw wymiaru świadczeń o		Zmiana wartości rezerwy przy zmianie podstaw wymiaru świadczeń	
	-1,0%	+1%	-1,0%	+1%
– odpraw emerytalnych i rentowych	831	987	(73)	82
– nagród jubileuszowych	5 684	6 342	(314)	345
Razem	6 515	7 329	(387)	427

Obniżenie podstaw wymiaru świadczeń o 1 punkt procentowy spowodowałoby spadek rezerwy na świadczenia pracownicze o 153 tys. zł (387 tys. zł. w roku 2013). Natomiast wzrost podstaw wymiaru świadczeń o 1 punkt procentowy spowodowałby wzrost rezerwy o 453 tys. zł (427 tys. zł. w roku 2013)

W powyższej analizie wrażliwości wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń została obliczona metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, czyli taką samą jak zastosowano przy obliczeniu zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na okresy zapadalności:

Stan na 31.12.2014

	Okres wypłaty			
	rok 2015	lata 2016-2020	lata 2021-2025	lata 2026 i później
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	60	277	301	353
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	842	2 905	1 518	990
Razem	902	3 182	1 819	1 343

Stan na 31.12.2013

	Okres wypłaty			
	rok 2014	lata 2015-2019	lata 2020-2024	lata 2025 i później
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	51	270	255	329
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	752	2 846	1 444	956
Razem	803	3 116	1 699	1 285

30. REZERWY POZOSTAŁE

Pozostałe rezerwy długoterminowe

Brak

Pozostałe rezerwy krótkoterminowe

	Za okres	Za okres
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek roku	3 546	3 319
Rezerwa na reklamacje	899	1 528
Rezerwa na przyszłe koszty	2 600	1 745
Rezerwa na niezafakturowane koszty	47	46
Zwiększenia	1 989	2 718
Rezerwa na reklamacje	457	100
Rezerwa na przyszłe koszty	1 532	2 596
Rezerwa na niezafakturowane koszty		22

Wykorzystanie	1 803	1 167
Rezerwa na reklamacje	416	191
Rezerwa na przyszłe koszty	1 372	955
Rezerwa na niezafakturowane koszty	15	21
Rozwiązanie	1 098	1 324
Rezerwa na reklamacje	158	538
Rezerwa na przyszłe koszty	940	786
Rezerwa na niezafakturowane koszty		
Stan na koniec roku	2 634	3 546
Rezerwa na reklamacje	782	899
Rezerwa na przyszłe koszty	1 820	2 600
Rezerwa na niezafakturowane koszty	32	47

Rezerwa na reklamacje – stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków zarządu dotyczących przyszłych wpływów korzyści ekonomicznych wymaganych przy likwidacji wad wyprodukowanych w okresie sprawozdawczym odlewów oraz pokrywaniu kontrahentom kosztów obróbki odlewów w których stwierdzono wady. Szacunków dokonano na podstawie trendów historycznych, wartości faktyczne mogą się różnić z uwagi na możliwość zastosowania innych surowców, zmiany cen materiałów i usług itp.

Rezerwa na przyszłe koszty - stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków zarządu przysługujących pracownikom świadczeń z tytułu świąt branżowych, systemów motywacyjnych oraz premii w kwocie 1 494 tys. zł – szacunek odpowiada przewidywanej kwocie wypłat wg stanu na 31.12.2014.

31. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji w szt.	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykle na okaziciela	brak	brak	41 760 000	41 760	gotówka, aport	12.05.2008	12.05.2008
B	zwykle na okaziciela	brak	brak	54 540 000	54 540	gotówka	11.04.2011	01.01.2012
Liczba akcji razem				96 300 000				
Kapitał zakładowy, razem					96 300			

Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Liczba akcji w szt.	96 300 000	96 300 000

Dla powyższego kapitału brak ograniczeń co do wypłaty dywidend oraz zwrotu kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Według stanu wiedzy Zarządu Spółki, zgodnie z treścią otrzymanych przez Spółkę powiadomień, na dzień 31 grudnia 2014 roku wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów przedstawia się następująco:

Posiadacz akcji	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)
TDJ Equity II Sp. z o.o.	64 521 000	67,0%
ING OFE	6 291 029	6,5%
AVIVA OFE	5 210 315	5,4%
Altus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych	5 007 974	5,2%
Pozostali akcjonariusze	15 269 682	15,9%
Razem	96 300 000	100,0%

32. INSTRUMENTY FINANSOWE

Kategorie instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2014	Wartość księgowa	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)				
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	42 485		42 485			
Pozostałe aktywa finansowe	2	2				
Środki pieniężne	1 719			1 719		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(38 205)				(21)	(38 184)
Zobowiązania finansowe	(59)					(59)
Kredyty i pożyczki	(75 747)					(75 747)
	(69 805)	2	42 485	1 719	(21)	(113 990)

Stan na 31 grudnia 2013	Wartość księgowa	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)				
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39 368		39 368			
Pozostałe aktywa finansowe	1 413	191	738		484	
Środki pieniężne	12 573			12 573		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(21 233)					(21 233)
Zobowiązania finansowe	(220)					(220)
Kredyty i pożyczki	(48 359)					(48 359)
	(16 458)	191	40 106	12 573	484	(69 812)

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w zysku lub stracie w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2014	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w przychodach finansowych		260	116		
Odsetki ujęte w kosztach finansowych				(1 718)	
Zyski z tytułu różnic kursowych ujęte w przychodach finansowych		426	977	176	
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych	460				
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych					(230)
Prowizje od kredytów ujęte w kosztach finansowych				(20)	
Utworzenie odpisów aktualizujących należności handlowe ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych		(101)			
Odwrocenie odpisów aktualizujących należności handlowe ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych		203			
Ogólny zysk/strata	460	788	1 093	(1 562)	(230)

Stan na 31 grudnia 2013	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w przychodach finansowych		116	808		
Odsetki ujęte w kosztach finansowych				(1 778)	
Zyski z tytułu różnic kursowych ujęte w przychodach finansowych		(304)	300	57	
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych	669				
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych					(31)
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych	53				
Straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych					(94)
Utworzone rezerwy na zobowiązania odsetkowe ujęte w kosztach finansowych				(51)	
Prowizje od kredytów ujęte w kosztach finansowych				(15)	
Utworzenie odpisów aktualizujących należności handlowe ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych		(190)			
Odwrocenie odpisów aktualizujących należności handlowe ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych		70			
Ogólny zysk/strata	722	(308)	1 108	(1 787)	(125)

Wartość godziwa**Wartość godziwa instrumentów finansowych.**

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz krótkoterminowe depozyty bankowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
2. Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
3. Zaciągnięte pożyczki - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny, oparty na stopach rynkowych charakter ich oprocentowania.

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Do wyceny zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, o wartości (-) 86 tys. zł na 31.12.2014 (648 tys. zł na 31.12.2013) zastosowano poziom 2 wyceny. Wartość godziwa forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę pomiędzy ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap

33. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Spółka może zmienić kwotę dywidendy do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Grupa monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto

Wskaźnik zadłużenia	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Zobowiązania ogółem	162 381	110 883
- Środki pieniężne	(1 719)	(12 573)
Zadłużenie netto	160 662	98 310
Kapitał własny ogółem	210 334	193 093
Kapitał ogółem	370 996	291 403
Wskaźnik zadłużenia	43%	34%

34. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele rodzajów ryzyka finansowego.

Głównymi ryzykami finansowymi na które narażona jest Grupa są:

- ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe)
- ryzyko kredytowe
- ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem finansowym jest jego ograniczenie oraz zabezpieczenie się przed jego skutkami, poprzez identyfikację i eliminację potencjalnych zdarzeń w obszarze finansów mogących zagrozić realizacji celów organizacji.

Ryzyko rynkowe**Ryzyko walutowe**

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu sprzedaży eksportowej realizowanej w walucie obcej (głównie Euro), co powoduje powstanie ekspozycji walutowej oraz niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Podejmuje się więc działania mające na celu minimalizację ryzyka walutowego poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego oraz stosując m.in. finansowe instrumenty pochodne – kontrakty forward. W polityce Grupy są również stosowane takie narzędzia jak: system przedpłat, skracanie terminów płatności oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym. Wrażliwość aktywów na zmianę kursu walutowego jest kompensowana poprzez wycenę kredytowych zobowiązań walutowych.

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań w walutach obcych na dzień bilansowy przedstawia się następująco:

	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
Aktywa		
Należności		
EUR - kwota w walucie	4 583	4 911
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	19 534	19 357
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	2 739	1 501
Razem należności w walutach obcych	22 273	20 858
Środki pieniężne		
EUR - kwota w walucie	31	107
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	134	424
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	200	201
Razem należności w walutach obcych	334	625
Ogółem aktywa w walutach obcych	22 607	21 483
Pasywa		
Zobowiązania		
EUR - kwota w walucie	12 134	1 619
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	51 720	7 047
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	27	
Razem zobowiązania w walutach obcych	51 747	7 047

Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa jest narażona przede wszystkim na ryzyko związane z walutą EUR

Stopień wrażliwości na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowanie na koniec okresu obrotowego o 10-proc. zmianę kursów. Wartość dodatnia w poniższej tabeli wskazuje wzrost zysku, a wartość ujemna jego spadek towarzyszący zmianie kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym stan na 31.12.2014	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN wynik finansowy		Inne waluty wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs Inne /PLN -10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	42 485	22 273	1 953	(1 953)	274	(274)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 719	334	3	(3)	30	(30)
Pozostałe aktywa finansowe	2					
Zobowiązania finansowe	(59)					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(38 205)	(6 835)	(683)	683	(1)	1
Kredyty i pożyczki	(75 747)	(44 892)	(4 489)	4 489	(0)	0
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	(69 805)	(29 120)	(3 216)	3 216	304	(304)

Pozycja w sprawozdaniu finansowym stan na 31.12.2013	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN wynik finansowy		Inne waluty wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39 368	20 858	1 936	(1 936)	150	(150)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 573	625	42	(42)	20	(20)
Pozostałe aktywa finansowe	1 413	648	65			
Zobowiązania finansowe	(220)	0		0		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(21 233)	(2 457)	(246)	246		
Kredyty i pożyczki	(48 359)	(4 590)	(459)	459		
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	(16 458)	15 084	1 338	(1 338)	170	(170)

Wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe zwiększyła się w roku 2014 w związku ze wzrostem zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w walutach obcych.

Instrumenty zabezpieczające

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym Grupy przewiduje stosowanie kontraktów forward, jako instrumentów zabezpieczających.

Na dzień 31.12.2014 Grupa miała zawarte transakcje zabezpieczające kursy walut typu „forward” na łączną kwotę 6 450 tys. euro (na dzień 31.12.2013 roku 7 430 tys. euro). Wycena instrumentów zabezpieczających na dzień 31.12.2014 wynosiła (-) 68 tys. zł (648 tys. zł na dzień 31.12.2013).

Wycena instrumentów zabezpieczających objęta rachunkowością zabezpieczeń w kwocie (-) 21 tys. zł została odniesiona na kapitały własne, wycena pozostałych instrumentów w kwocie (-) 65 tys. zł w wynik roku bieżącego (na dzień 31.12.2013 kwoty te wyniosły odpowiednio 484 tys. zł i 164 tys. zł).

Szczegółowe zestawienie kontraktów forward niezrealizowanych na dzień 31 grudnia 2014 oraz 31 grudnia 2013 przedstawia się następująco:

Stan na 31.12.2014

Waluta bazowa	Data zakończenia transakcji	Kwota w walucie bazowej	Kwota w PLN	Zysk/strata
EUR	I kwartał 2015	5 550	22 785	(121)
EUR	II kwartał 2015	900	3 891	35
		6 450	26 676	(86)

Stan na 31.12.2013

Waluta bazowa	Data zakończenia transakcji	Kwota w walucie bazowej	Kwota w PLN	Zysk/strata
EUR	I kwartał 2014	4 700	20 043	490
EUR	II kwartał 2014	2 730	11 561	158
		7 430	31 604	648

Wszystkie kontrakty to zabezpieczenia przepływów pieniężnych, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń.

Zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych przepływów pieniężnych w EUR z tytułu sprzedaży, które nastąpią w ciągu 4 miesięcy od dnia bilansowego. Przewiduje się więc, że kwoty odniesione na kapitały własne wywrą wpływ na wynik finansowy w przeciągu 4 miesięcy od dnia bilansowego.

	Za okres 01.01.2014 - 31.12.2014	Za okres 01.01.2013 - 31.12.2013
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w kapitale własnym na początek okresu	484	445
Kwota ujęta w kapitale własnym z tytułu efektywnych transakcji zabezpieczających	(45)	504
Kwoty przeniesione z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat (przychodów finansowych)	(460)	(465)
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w kapitale własnym na koniec okresu	(21)	484

W roku 2014 oraz w 2013 nie wystąpiły sytuacje przeniesienia kwot z kapitału własnego i zaliczenia ich do kosztu początkowego lub innej wartości bilansowej składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z finansowaniem działalności poprzez kredyt bankowy. W związku z tym Grupa na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje warunki, na których udzielone są kredyty i pożyczki.

Pozycja narażona na ryzyko stan na 31.12.2014	Wartość pozycji	Wartość narażona na ryzyko	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik	
			+1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 719	1 719	17	(17)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	42 485	42 485	425	(425)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(38 205)	(38 205)	(382)	382
Kredyty i pożyczki	(75 747)	(73 638)	(736)	736
Pozostałe zobowiązania finansowe	(59)	(59)	(1)	1
Razem	(69 807)	(67 698)	(677)	677

Pozycja narażona na ryzyko stan na 31.12.2013	Wartość pozycji	Wartość narażona na ryzyko	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik	
			+1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 573		126	(126)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39 368		394	(394)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(21 233)		(212)	212
Kredyty i pożyczki	(48 359)		(484)	484
Pozostałe zobowiązania finansowe	(220)		(2)	2
Razem	(17 871)		(179)	179

Ryzyko cenowe

Grupa jest narażona na ryzyko cenowe, które wynika z aktualnej koniunktury w branżach będących największymi odbiorcami jej wyrobów: samochodowej, górniczej, maszynowej i stoczniowej. Procedury i polityka w zakresie ofertowania, negocjacji i ustalania cen produktów zapewnia optymalne wykorzystanie przewagi konkurencyjnej Grupy. Wysoka energo- i materiałochłonność Grupy sprawia, że jest ona narażona na wysokie ryzyko zmian cen energii i materiałów wsadowych (głównie złomu i surówek). Grupa posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych oraz dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z dostawcami możliwości negocjacji cen.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza, że kontrahent może nie dopełnić zobowiązań umownych (w wyniku niewypłacalności, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności) w związku z czym Grupa poniesie straty finansowe. Dla ograniczenia tego ryzyka ogranicza się koncentrację sprzedaży stosując dywersyfikację klientów pod względem geograficznym i branżowym. Grupa ubezpiecza należności w renomowanej firmie ubezpieczeniowej, współpracuje z wywiadowcami gospodarczymi. Prowadzi się bieżący monitoring płatności. Na bieżąco oceniana jest zdolność kredytową kontrahentów, nadawane są limity kredytowe. A na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości tworzy się odpisy aktualizujące.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku największą kwotę należności handlowych Grupy stanowiła należność od FAMUR SA i wynosiła 4.328 tys. zł, co stanowiło 10,2% ogółu należności. Na dzień 31 grudnia 2013 roku największą kwotę należności handlowych Grupy stanowiła należność od klienta niemieckiego i wynosiła 2.923 tys. zł, co stanowiło 8% ogółu należności.

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2014	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	42 485	31 213	11 272
Razem	42 485	31 213	11 272

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2013	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39 368	28 361	11 007
Razem	39 368	28 361	11 007

Ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych jest ograniczone, ponieważ partnerami Grupy są renomowane banki, dysponujące odpowiednim kapitałem, posiadające silną i ustabilizowaną pozycję na rynku. Niemal 100% środków pieniężnych ulokowane jest w dwóch bankach.

Ryzyko utraty płynności

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując stale odpowiednią wielkość dostępnych środków finansowych będących gotówką zgromadzoną na rachunkach bankowych i/lub przyznanymi wolnym liniami kredytowymi jak również stale monitorując prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne. Dzięki zapewnieniu dywersyfikacji źródeł i metod finansowania (instrumentów kredytowych) oraz wykorzystania kredytów kupieckich udzielonych przez dostawców Grupa ma zagwarantowany wysoki poziom bezpieczeństwa płynnościowego.

Ryzyko związane z płynnością

Stan na 31 grudnia 2014

	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego		
	do 1 roku	od 1 do 2 lat	powyżej 3 lat
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	38 205		
Kredyty i pożyczki	72 900	2 847	
Pozostałe zobowiązania finansowe	54	5	
Razem	111 159	2 852	0

Stan na 31 grudnia 2013

	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego		
	do 1 roku	od 1 do 2 lat	powyżej 3 lat
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	21 233		
Kredyty i pożyczki	24 582	12 465	11 312
Pozostałe zobowiązania finansowe	162	58	
Razem	45 977	12 523	11 312

35. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje pomiędzy spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w poniższym zestawieniu.

	Sprzedaż dóbr i usług	Zakup dóbr i usług	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zobowiązania	Należności
	za okres 01.01.2014 do 31.12.2014					stan na 31.12.2014		
Jednostki dominujące	3	980					98	
TDJ SA	3	980					98	
Pozostałe jednostki powiązane	25 188	27 766	3		109	84	27 331	5 984
FAMUR SA	8 838	2 307					922	4 328
NOWOMAG SA	6 483	6					0	0
FMG PIOMA SA	2 364	5 849					0	0
REMAG S.A.	1 823	0					0	0
Zamet Budowa Maszyn SA	250	8 041					0	96
Zamet Industry SA	308	101					5	11
FM "Glinik" SA	7	4 809					371	1
ZMG "Glinik" Sp. z o.o.	2 311	721			109		54	33
Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o.	1 186	649					0	224
Fugo odlew w likwidacji	1 308	5 222	3				5 979	1 291
FUGO S.A.	228	0					0	0
INVEST 11 TDJ Finanse Sp. z o.o. S.K.A.	0	0			0	59	20 000	0
Pozostałe	82	61			0	25		0
Razem	25 191	28 746	3		109	84	27 429	5 984

	Sprzedaż dóbr i usług	Zakup dóbr i usług	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zobowiązania	Należności
	za okres 01.01.2013 do 31.12.2013					stan na 31.12.2013		
Jednostki dominujące	3	756					84	0
TDJ SA	3	756					84	0
Pozostałe jednostki powiązane	33 157	12 123	11		22		1 264	1 803
Kuźnia "Glinik" Spółka z o.o. (przed objęciem kontroli)		133						
FAMUR SA	5 859	264					31	145
FMG PIOMA S.A.	4 126	9 243	1				982	398
FAZOS S.A.	6 516	3						458
NOWOMAG SA	11 594	4						324
REMAG S.A.	3 326	0						320
Zamet Budowa Maszyn SA	734	477					11	
Zamet Industry SA	653	156	10				6	113
FM "Glinik" SA	1	1 359					177	1
ZMG "Glinik" Sp. z o.o.	274	305			22		56	29
Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o.	72	77						15
TDJ Finance Sp. z o.o.	2							
TDJ Estate Sp. z o.o.		102					1	
Razem	33 160	12 879	11		22		1 348	1 803

a) transakcje handlowe

Transakcje handlowe dokonywane w ramach bieżącej działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne Spółki należące do Grupy Kapitałowej - w opinii zarządu jednostki dominującej - były oparte na cenach rynkowych i były transakcjami typowymi i rutynowymi.

b) pożyczki

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym nie udzielały pożyczek dla podmiotów powiązanych innych niż Spółki wchodzące w skład Grupy.

W roku 2014 Polska Grupa Odlewnicza SA zaciągnęła dwie pożyczki:

- od TDJ Equity I Spółka z o.o. w kwocie 60.000 tys. zł. – pożyczka spłacona terminowo w dniu 02.12.2014,
- od Invest 11 TDJ Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w kwocie 20.000 tys. zł, z terminem spłaty do 25.02.2015. Pożyczka została spłacona w dniu 06.02.2015,

Oprocentowanie pożyczek na poziomie WIBOR 1M + marża nie odbiegało od warunków rynkowych. Zabezpieczenie stanowiły weksle in blanco.

c) inne

Spółki wchodzące w skład Grupy nie udzielały i nie otrzymywały żadnych gwarancji oraz poręczeń od jednostek powiązanych. Nie tworzyły w ciężar kosztów odpisów na należności wątpliwe lub nieściągalne od podmiotów powiązanych. Spółki nie uczestniczyły we wspólnych przedsięwzięciach nie podlegających konsolidacji.

36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Zmiana stanu należności	Za okres	
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek okresu		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39 368	33 538
Należności z tytułu podatków	3 161	6 393
Należności z tytułu podatku dochodowego	(331)	(5 461)
Należności inwestycyjne		(350)
Należności włączone do konsolidacji		15 651
Razem	42 198	49 771
Stan na koniec okresu		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	42 485	39 368
Należności z tytułu podatków	22 067	3 161
Należności z tytułu podatku dochodowego	(177)	(331)
Razem	64 375	42 198
Zmiana stanu należności	(22 177)	7 573

Zmiana stanu zobowiązań	Za okres	
	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2013 - 31.12.2013
Stan na początek okresu		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	21 233	18 267
Zobowiązania z tytułu podatków	3 924	3 367
Zobowiązania inwestycyjne	(2 744)	(1 014)
Zobowiązania finansowe		(350)
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	(37)	
Zobowiązania włączone do konsolidacji		10 172
Razem	22 376	30 442
Stan na koniec okresu		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	38 205	21 233
Zobowiązania z tytułu podatków	12 915	3 924

Zobowiązania inwestycyjne	(11 120)	(2 744)
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		(37)
Zobowiązania finansowe	(86)	(2 199)
Razem	39 914	20 177
Zmiana stanu zobowiązań	17 538	(10 265)

37. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej są objęci państwowym programem świadczeń emerytalnych realizowanym przez władze. Jednostka ma obowiązek przekazywania określonego procentu kosztów płac na fundusz emerytalny celem pokrycia kosztów tych świadczeń. Jedynym zobowiązaniem Grupy w odniesieniu do programu świadczeń emerytalnych jest obowiązek odprowadzania określonych składek.

Oprócz powyższych, Odlewnia Żeliwa Śrem realizuje Pracowniczy Program Emerytalny zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o pracowniczych programach emerytalnych. Program finansowany jest przez Odlewnię, opłacającą za swoich pracowników tzw. składkę podstawową. Wysokość stawki podstawowej wynosi 25 zł miesięcznie. Niezależnie od wpłat wnoszonych przez Odlewnię, każdy pracownik ma możliwość zadeklarowania wpłat własnych tzw. – składki dodatkowej.

38. WYNAGRODZENIA I NAGRODY CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU ZA ROK 2014

	Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie netto wypłacone	Wynagrodzenie netto wypłacone
		przez Spółkę	przez podmioty zależne
Zarząd	Mirosław Bendzera ¹	67	599
	Dariusz Ginalski ²	0	72
Rada Nadzorcza	Jacek Domogała ³	49	
	Tomasz Domogała	48	1
	Beata Zawiszowska	10	2
	Czesław Kisiel	20	
	Magdalena Jackowicz-Korczyńska ³	4	

¹ wynagrodzenie wypłacone za okres 01.01.2014 do 30.09.2014

² wynagrodzenie wypłacone za okres 01.10.2014 do 31.12.2014

³ wynagrodzenie wypłacone za okres 01.01.2014 do 30.06.2014

Pozostali członkowie Rady Nadzorczej sprawują funkcję bez wynagrodzenia

Inne świadczenia poza krótkoterminowymi świadczeniami pracowniczymi dla Prezesa Zarządu: program kafeteryjny w kwocie 5 tys. zł.

39. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Należności warunkowe

Brak

Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31.12.2014 roku

Pioma-Odlewnia Spółka z o.o. - gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 2.490 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty przez spółkę preferencyjnego kredytu w kwocie 2.682 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. oraz gwarancja na kwotę 10 tys. zł która stanowi zabezpieczenie wykonania dostawy.

Kuźnia Glinik Spółka z o.o. - gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 1.000 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty przez spółkę preferencyjnego kredytu w kwocie 2.106 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Odlewnia Żeliwa Śrem SA - gwarancja zwrotu zaliczki na 49,1 tys. euro, ważna do 31 stycznia 2015 r

Na dzień 31.12.2013 roku

Pioma-Odlewnia Spółka z o.o. - gwarancja bankowa z Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 3.153 tys. zł, która stanowi zabezpieczenie spłaty przez spółkę preferencyjnego kredytu w kwocie 3.000 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.
Odlewnia Żeliwa Śrem SA - gwarancja zwrotu zaliczki dla kontrahenta wystawiona przez Raiffeisen Bank Polska S.A. na kwotę 42, 8 tys. euro.

Na dzień 31.12.2014 roku oraz 31.12.2013 nie występowało ryzyko realizacji gwarancji.

40. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły.

41. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Spółka w dniu 30 czerwca 2014 r. zawarła z Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.k. z siedzibą w Warszawie umowę o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego jednostkowego i skonsolidowanego sporządzonego wg stanu na dzień 31.12.2014 oraz o dokonanie przeglądu śródrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego wg stanu na dzień 30.06.2014

Wysokość netto wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za wykonanie umowy wynosi 50 tys. zł

.....
Prezes Zarządu - Dariusz Ginalski

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg

.....
Główny Księgowy - Renata Mokryńska

Katowice, 10 kwietnia 2015